

TAMPEREEN
AMMATTIKORKEAKOULU

TENAVANETTI KASVATUSKUMPPANUUTTA TUKEMASSA

Kokemuksia Tenavanetin käytöstä

Annika Väinä

Opinnäytetyö
Marraskuu 2015
Sosiaalialan koulutusohjelma

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Sosiaalialan koulutusohjelma

VÄINÄ, ANNIKA:

Tenavanetti kasvatuskumppanuutta tukemassa – Kokemuksia Tenavanetin käytöstä

Opinnäytetyö 58 sivua, joista liitteitä 8 sivua
Marraskuu 2015

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää kyselytutkimuksen avulla Oriveden kaupungin päiväkotien työntekijöiden sekä kahden päiväkodin vanhempien kokemuksia Tenavanetin käytöstä. Tenavanetti on Pro Consonan luoma lapsen digitaalinen kasvunkansio. Kasvunkansio-osion lisäksi vanhemmilla ja henkilökunnalla on mahdollisuus viestiä Tenavanetin välityksellä itselle sopivana aikana. Tarkasteluun valikoitui erityisesti kasvatuskumppanuuden näkökulma, johon sisältyi myös vanhempien osallisuuteen ja dokumentointiin liittyvää pohdintaa.

Opinnäytetyö koostuu teoriaosiesta sekä tehdystä kyselytutkimuksesta johtopäätöksiin. Teoriaosuudessa avattiin kasvatuskumppanuuden, osallisuuden ja dokumentoinnin käsitteet, sillä ne ovat työhön sisältyvän tutkimuksen avainasioita. Kyselytutkimuksessa puolestaan pyrittiin selvittämään henkilökunnan ja vanhempien käyttökokemuksia sekä kokoamaan kehitysehdotuksia Tenavanetin käytön suhteen.

Opinnäytetyön tutkimusosio toteutettiin Oriveden päiväkotien henkilökunnan sekä Vuokokujan ja Niittykukan päiväkotien vanhempien avustuksella. Elokuussa 2015 jaettiin yhteensä 123 kyselylomaketta. Kyselyyn vastasi 40 vanhempaa ja 42 työntekijää. Kokonaisvastausprosentiksi muodostui noin 67 %. Kyselytutkimus sisälsi asteikolla 1–5 arvioitavia väittämiä sekä avoimia kysymyksiä. Kyselyjen sisältö oli sama sekä henkilökunnalla ja vanhemmilla vastauslomakkeiden vertailun helpottamiseksi.

Kyselytutkimuksen avulla selvisi, että lähes kaikki kyselyyn vastanneet olivat tyytyväisiä Tenavanettiin tiedonvälityksen työkaluna sekä dokumentoinnin välineenä. Tenavanetin haittapuolena pelättiin olevan kasvokkain käytävän keskustelun väheneminen. Sekä vanhemmat että lapset kokivat Tenavanetin käytön yleisenä haasteena käytön epäsäännöllisyyden.

Johtopäätöksissä korostui erityisesti se, että tulisi kehittää keinoja, joiden avulla vanhemmat ja työntekijät saataisiin innostumaan Tenavanetin säännöllisestä ja monipuolisesta käytöstä. Oletus on, että mikäli työntekijät käyttävät Tenavanettiä säännöllisesti ja tekevät lasten kasvunkansioista houkuttelevia monipuolisen sisällön avulla, se innostaa vanhempia seuraamaan Tenavanetin tapahtumia aina, kun he saavat ilmoituksen uudesta merkinnästä sähköpostiinsa.

Asiasanat: kasvatuskumppanuus, osallisuus, dokumentointi, digitaalinen kasvunkansio

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Social Services

VÄINÄ, ANNIKA:

Tenavanet Supporting Educational Partnership - Experiences of Using Tenavanet

Bachelor's thesis 58 pages, appendices 8 pages
November 2015

The purpose of this thesis was to study the use of Tenavanet in the city of Orivesi by performing a questionnaire to day care centre employees and parents of two day care centres. Tenavanet is a digital educational portfolio created by Pro Consona. In addition, Tenavanet also enables employees and parents to communicate with each other at convenient times. The analysis in this thesis was especially focused on educational partnership, with some considerations about parents' participation as well as documentation.

The questionnaire was conducted with the help of employees from all the daycare centres in Orivesi and parents from Vuokkokuja and Niittykukka kindergartens. A total of 123 questionnaire forms were distributed in August 2015. 40 parents and 42 employees responded to the questionnaire with a total answering percent being 67 %. The questionnaire included claims with a scale from one to five and open ended questions. The same questionnaire was used for parents and employees to facilitate easier comparison.

Almost everyone, who answered the questionnaire, were happy with Tenavanet as a communication and documentation tool. The decrease of face to face communication was seen as a disadvantage of Tenavanet. Both parents and employees saw irregular usage as a general usage challenge of Tenavanet.

One conclusion was especially highlighted from the questionnaire results. The methods to get employees and parents interested in using Tenavanet regularly and diversely should be developed. An assumption is that when employees use Tenavanet regularly and put appealing content in the educational portfolio, this inspires parents to follow Tenavanet's events every time they receive an email notification about a new entry.

Key words: educational partnership, participation, documentation, digital portfolio

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	KASVATUSKUMPPANUUS PÄIVÄKODEISSA	7
	2.1. Kasvatuskumppanuuden määrittelyä	7
	2.2. Lasten ja perheiden osallisuus	10
	2.3. Lasten toiminnan dokumentointi osana kasvatuskumppanuutta	13
3	OPINNÄYTETYÖN TOTEUTTAMINEN	15
	3.1. Tenavanetin esittely	15
	3.2. Tutkimustehtävä ja tutkimuskysymykset.....	17
	3.3. Tutkimusmenetelmä.....	18
	3.4. Aineiston keruu	19
	3.5. Analysointi	20
4	VANHEMPIEN JA HENKILÖKUNNAN KOKEMUKSIA TENAVANETIN KÄYTÖSTÄ	21
	4.1. Kyselyyn vastanneiden vanhempien taustatiedot	22
	4.2. Kyselyyn vastanneiden työntekijöiden taustatiedot.....	23
	4.3. Tiedon välitys päiväkodin ja vanhempien välillä	24
	4.4. Vanhempien osallisuus	27
	4.5. Dokumentointi	30
	4.6. Tenavanetin käytön kehittämisehdotuksia.....	32
	4.6.1 Vanhempien käyttökokemuksia ja kehitysehdotuksia henkilökunnan Tenavanetin käytön suhteen ...	32
	4.6.2 Henkilökunnan käyttökokemuksia ja kehitysehdotuksia vanhempien Tenavanetin käytön suhteen	34
	4.6.3 Kehitysehdotuksia Pro Consonalle välitettäväksi	36
5	JOHTOPÄÄTÖKSET	38
6	OPINNÄYTETYÖN LUOTETTAVUUS JA EETTISYYS.....	41
7	LOPPUSANAT	43
	LÄHTEET	47
	LIITTEET	50
	Liite 1. Henkilökunnan kyselypohja.....	50
	Liite 2. Vanhempien kyselypohja.....	54

1 JOHDANTO

Päivähoidossa tehtävän työn lähtökohtana on lapsen hyvinvointi ja turvallinen kasvu sinä aikana, kun vanhemmat ovat estyneitä itse lapsestaan huolehtimaan. Päivähoidon henkilökunta on tärkeässä roolissa kasvattaessaan lasta yhdessä vanhempien kanssa. Vanhemmat ovat oman lapsensa asiantuntijoita, varhaiskasvatuksen henkilökunnalla taas on tietoa ja taitoa lapsen kasvuun ja kehitykseen liittyen. Vanhempien tietoja ja henkilökunnan osaamista yhdistämällä päästään parhaaseen mahdolliseen lopputulokseen lapsen kasvun ja kehityksen näkökulmasta. Vanhempien ja päivähoidon välistä suhdetta kutsutaan kasvatuskumppanuudeksi.

Kasvatuskumppanuuden päämääränä on lapsen kokonaisvaltainen hyvinvointi. Lapsen hyvinvoinnin takaamiseksi on tärkeää, että päivähoidon työntekijöiden ja vanhempien välille muodostuu luottamuksellinen suhde. Tällöin vanhempien on helpompi lähestyä päivähoidon ammattilaista haasteita kohdatessaan. Kun vanhemmat ovat avoimia, voivat päivähoidon työntekijät paremmin ymmärtää lapsen käyttäytymistä, kasvua ja kehitystä sekä tukea lapsen hyvinvointia erilaisin keinoin. Päivähoidon työntekijät puolestaan ovat velvollisia kertomaan vanhemmalle hoitopäivän aikana tapahtuneista asioista sekä lapsihavainnoista. Mitä tarkemman selvityksen vanhemmat lapsen hoitopäivästä saavat, sitä paremmin he voivat illalla lastaan ymmärtää iloineen ja kiukkuineen. Kumppanuuden ydinajatuksena on siis samanarvoisen asiantuntijuuden yhdistäminen ja rinnakkain toimiminen lapsen parhaaksi.

Tutkin opinnäytetyössäni vanhempien ja päivähoidon työntekijöiden käyttökokemuksia Tenavanetin mahdollisuuksista kasvatuskumppanuuden ja vanhempien osallisuuden edistäjänä. Pohdin myös, onko Tenavanetti heidän mielestään hyvä dokumentoinnin väline. Tenavanetti on lapsen digitaalinen kasvunkansio, jonka myyjänä toimii CGI. Olen käyttänyt Tenavanettiä yli neljä vuotta työskennellessäni päiväkodeissa Orivedellä, ja kokenut sen käytön helpottavan tiedonsiirtoa henkilökunnan ja vanhempien välillä. Hyvistä kokemuksista johtuen tahdoin paneutua asiaan lisää ja kuulla työkollegoiden ja vanhempien kokemuksia ja mielipiteitä Tenavanettiin liittyen. Opinnäytetyöni tavoitteena on parantaa Tenavanetin käytettävyyttä sekä vanhempien että henkilökunnan osalta.

Lähestyn asiaa kasvatuskumppanuuden sekä osallisuuden edistämisen näkökulmasta kyselytutkimuksen avulla. Tutkin saamieni vastausten perusteella, helpottaako Tenavanetin käyttö vanhempien ja päivähoidon välistä yhteydenpitoa vai onko se haitaksi vähentäen kasvotusten käytäviä keskusteluja. Lisäksi selvitän, onko Tenavanetillä osallistava vaikutus eli onko perheillä paremmat mahdollisuudet tulla kuulluksi ja vaikuttaa paremmin esimerkiksi päiväkodin toimintaan sen välityksellä. Olennaista on pohtia myös Tenavanettiä dokumentoinnin välineenä, sillä nykyään lähes kaikki tieto tallennetaan digitaalisesti käsin kirjoitetun dokumentoinnin sijaan. Lapsen lopettaessa päivähoitossa pystyvät vanhemmat tallentamaan Tenavanetin sisällön cd-levylle. Tenavanetistä jää siis upea muisto sekä vanhemmille että etenkin lapselle itselle.

Opinnäytetyöni on hyvin informatiivinen oman työni kannalta. Teen työtä päiväkodissa lastentarhanopettajana ja täten on hyödyllistä kerätä vanhempien kokemuksia Tenavanetin käytöstä ja tarpeellisuudesta. Lisäksi on hyvä yhdessä kollegoiden kanssa pohtia Tenavanettiä kasvatuskumppanuuden edistäjänä sekä tarpeen tullen kehittää sen käyttöä mahdollisuuksiemme mukaan vanhempien toiveiden mukaiseksi. Tarkoitukseni on siis tehdä opinnäytetyössäni koonti tähänastisista käyttökokemuksista ja pohtia, miten Tenavanetin käyttöä voitaisiin edistää Oriveden kaupungin päiväkodeissa. Oman palautteensa kirjoitan myös ohjelman kehittäjälle eli Pro Consonaan, mikäli tutkimuksessani tulee ilmi sellaista tietoa, josta he voivat hyötyä.

2 KASVATUSKUMPPANUUS PÄIVÄKODEISSA

Opinnäytetyöni teoreettisina lähtökohtina ovat kasvatuskumppanuus, lasten ja perheiden osallisuus ja dokumentointi. Avaan tässä luvussa kyseisiä käsitteitä ja kerron, miten ne esiintyvät päiväkodin arjessa. Opinnäytetyöni kannalta olennaista on ymmärtää käsitteiden tarkoitus sekä tietää, miten ne liittyvät päiväkotien henkilökunnan ja vanhempien väliseen yhteistyöhön eli kasvatuskumppanuuteen.

2.1 Kasvatuskumppanuuden määrittelyä

Varhaiskasvatuksessa kasvatuskumppanuudella tarkoitetaan vanhempien ja henkilöstön sitoutumista toimimaan yhdessä lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukena. Kasvatuskumppanuudessa yhdistyy vanhempien asiantuntijuus omasta lapsesta ja varhaiskasvatuksen ammattilaisten lasta koskeva tieto yhdistettynä ammatilliseen osaamiseen. Henkilöstön tehtävänä on luoda edellytykset tasavertaiselle yhteistyölle. (Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos 2014.)

Arjen päivähoitotyössä kasvatuskumppanuus näkyy mm. jokaisen tulo- ja hakutilanteen kuulumisten vaihtona, aloituskeskustelussa, varhaiskasvatuskeskusteluissa (2 kertaa vuodessa), vanhempainiltoina, äitien- ja isänpäiväkahvituksina sekä kevät- ja joulujuhlissa. Vanhemmat kertovat joka päivä hoitoon tuodessaan lapsen kuulumisista esimerkiksi viikonlopun aikana. Iltapäivän hakutilanteessa henkilökunta puolestaan kertoo vanhemmille mitä päivän aikana on tapahtunut. Jokapäiväiselle kuulumisten- ja ajatustenvaihdolle tulee olla aikaa. Vanhemmilla tulee olla mahdollisuus varata henkilökunnalta aikaa keskustella lapsensa asioista niin halutessaan.

Yhteistyömuodot tulee muokata kullekin perheelle sopivaksi. Päivähoidon henkilökunnan tulee kuulla vanhempien mielipiteitä ja ottaa perheen vakaumukset huomioon. Eritään tärkeää on myös toimia tasa-arvoisesti kaikkia kohtaan. Kasvatuskumppanuuden elementtejä voidaan ajatella olevan kuuleminen, dialogi, luottamus ja kunnioitus. (Hujala & Turja 2011, 85.) Eläytyvä kuuleminen, toisen huomioiminen, myönteinen ja turvallinen

ilmapiiri, toisen hyväksyminen, kunnioittaminen, arvostaminen, luotettavuus ja yhteisymmärryksen saavuttaminen dialogin avulla ovat erityisen tärkeitä piirteitä kasvatuskumppanuuden luomisessa ja ylläpitämisessä. (Kaskela & Kekkonen 2006, 32–40.)

Kim Polamo (Kasvunportti 2015.) kiteyttää kasvatuskumppanuuden ytimen seuraavin sanoin: *“Vanhempi voi luottaa siihen, että lapsen tarpeet ja toiveet tulevat kuulluksi ja työntekijä luottaa siihen, että vanhempi kunnioittaa hänen ammattitaitoaan. Keskeistä on alusta lähtien luotu luottamuksen ilmapiiri. Tämän on sisällettävä kaikkia asiakasperheitä koskeva kunnioitus“.*

Kasvatuskumppanuus ja vuoropuhelu jatkuvat prosessina koko lapsen päivähoitoajan. Kasvatuskumppanuuden kehittymiselle pitää siis antaa aikaa. Ennen molemminpuolisen luottamuksen syntymistä tarvitaan useita keskusteluja ja vastavuoroisuutta. Intensiivinen ja sensitiivisyteen pyrkivä työskentely perheen kanssa päivähoiton aloittamisvaiheessa luo vanhemmille tunteen kuulluksi tulemisesta sekä kunnioituksesta. (Hujala & Turja 2011, 85.) Ellei vanhempien ja kasvattajien välillä ole riittävästi keskustelua, saattaa syntyä väärinymmärryksiä ja oletuksia etenkin arkaluontoisten ja tunteita herättävien asioiden yhteydessä. Mikäli kasvattaja on avoin ja myönteinen, on perheen helpompi lähestyä hoitajaa huoli- ja pulmatilanteiden ilmetessä. (Kaskela & Kekkonen 2011, 45.)

Marjatta Kekkonen (2012, 32.) pohtii teoksessaan Kasvatuskumppanuus puheena sitä, kuinka päivähoiton työntekijän tulee osata tulkita oikein vanhempien sanomisia ja viestejä. *”Tähdelliseksi nousee kysymys, millä tavalla perheiden erilaiset lapsen kasvatukseen, hoitoon, huolenpitoon ja oppimiseen liittyvät arvot, asenteet, kysymykset, huolet ja tuen tarpeet varhaiskasvatuspalveluissa tulkitaan. Tulkitaanko ne perheiden osaamattomuudeksi, vajavuudeksi, heikkoudeksi tai pärjäämättömyydeksi vai perheen yksityisyyteen sijoittuvan kasvatustehtävän yhteisöllisen luonteen ilmauksiksi ja vanhemman omaa lasta ja hyvää lapsuutta koskevan asiantuntemuksen vahvistamisen avoimiksi yhteistyöaloitteiksi varhaiskasvatuksen instituutioissa”.* Tulkintoja tehdessä tulee olla tarkkana, jotta ei synny väärinkäsityksiä puolin eikä toisin.

Lapset tarvitsevat ympärilleen useita rakastavia kasvattajia ja perheet tarvitsevat kasvatuskumppaneita. Parhaimmillaan kasvatuskumppanuus tukee vanhempien kotikasvatusta. Jaetulta kasvatusvastuulta odotetaan yhteisen näkemyksen syntymistä lapsen asioista. Vanhemman tai työntekijän ei kummankaan tarvitse olla aina oikeassa vaan yhdessä onnistutaan pääsemään lapsen kannalta parhaaseen lopputulokseen (Kyrönlampi-Kylmänen

2010, 55–56). Parhaimmillaan hoitajan ja vanhemman välisestä suhteesta muodostuu reflektiivisyyttä ja dialogia sisältävä vuoropuhelu, jolloin vanhempi kokee olevansa osa lapsensa päivähoitoa (Kaskela & Kekkonen 2006, 5).

Kasvattajien ja vanhempien välinen päivittäinen keskustelu antaa tilaa puhua niin tavanomaisista kuin pulmallisistakin tilanteista. Vanhemmille on ensiarvoisen tärkeää jakaa ajatuksia heidän lapsestaan. Kasvattajille asiat saattavat olla tavanomaisia, mutta vanhemmille arvokasta tietoa, jonka avulla he voivat paremmin ymmärtää lastaan. Vanhemmille voi kertoa mm. lapsen leikeistä yhdessä kavereiden kanssa, hauskoista sanonnoista esimerkiksi pukemisen lomassa tai vaikka kertoa kuinka askartelu tai jumppatuokio on sujunut. Tärkeää on kertoa myös ristiriitatilanteista heti niiden ilmaannuttua.

Vuoropuhelu on parhaimmillaan kuulemista puolin ja toisin sekä arkipäivän asioiden että ongelmallistenkin tilanteiden suhteen. Mahdollisuuksien mukaan ja asiasta riippuen myös lapsi on hyvä ottaa mukaan keskusteluihin, jotta hän pääsee olemaan osallisena omissa asioissaan. (Kaskela & Kekkonen 2011, 44–45.) Kasvatuskumppanuuden tavoitteena on tunnistaa mahdollisimman aikaisessa vaiheessa lapsen kasvuun ja kehitykseen liittyvä tuen tarve, joten myös haastavista asioista tulee voida puhua suoraan ja luottamuksellisesti. Tällöin pystytään luomaan yhteistyössä vanhempien kanssa yhteinen toimintastrategia lapsen tukemiseksi. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2005, 32.)

Vaikka kotikasvatus onkin lapselle tärkein oppikenttä, myös päivähoitokasvatuksella on merkittävä asema. Onkin tärkeää, että päivähoidossa otettaisiin huomioon myös lapsen tarpeet, toiveet ja odotukset. Lapsen ja vanhempien toiveiden ja odotusten esiin tuomisessa hyvä työkalu on lapsen henkilökohtainen kasvatussuunnitelma (eli VaSu). Varhaiskasvatussuunnitelma tehdään vähintään yhden kerran vuodessa. Se pitää sisällään lapsen oman, henkilökohtaisen kasvun suunnitelman, korostaen lapsen yksilöllistä kasvun polkua. Vanhemmat ja päivähoidon henkilökunta viitoittavat kasvunpolun mahdollisimman turvalliseksi jokaisen lapsen kohdalla henkilökohtaisesti (Kyrönlampi-Kylmänen 2010, 55–56).

Jotta kasvatuskumppanuus toteutuisi, vaatii se erityisesti työntekijältä tietoista asennetta ymmärtää ja hyväksyä erilaisuutta. Vanhempien mielipiteitä tulee arvostaa ja näkemyksiä kunnioittaa, vaikka ne olisivatkin eriäviä omien mielipiteiden kanssa. Kasvatuskumppanuus vaatii varhaiskasvattajalta ymmärrystä, oman toiminnan reflektointia ja vuorovai-

kutustaitoja. (Karling, Ojanen, Sivén, Vihunen & Vilen 2008, 56.) Päivähoidon työntekijälle kasvatuskumppanuus on ammatillisesti sekä tietoisesti omaksuttu asenne ja työväline. Työntekijän ammatillisuus rakentuu pienin askelin alkaen vuorovaikutustaitojen harjoittelusta pyrkien lapsen kasvuympäristön ymmärryksen lisäämiseen. (Kaskela & Kekkonen 2006, 19–20.)

Henkilöstön ja vanhempien väliselle yhteistyölle on asetettu laatuvaatimuksia. Yhteistyön tulee olla tasavertaista ja molempia osapuolia kunnioittavaa. Lisäksi kasvatuskumppanuuden lähtökohtana on ehdoton luottamus ja vaitiolovelvollisuus henkilökunnan osalta. Kumppanuutta ohjaavat arvot syntyvät lapsen tarpeista ja oikeuksista. (Kekkonen 2012, 30.) Oriveden kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmassa mainitaan kasvatuskumppanuuden tärkeiksi arvoiksi avoimuus, rohkaiseva keskustelu, arviointi, vastuusopimukset, vaitiolovelvollisuus ja terve järki sekä huumori. (Oriveden kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma 2006, 11.)

2.2 Lasten ja perheiden osallisuus

Osallisuudella tarkoitetaan oikeutta saada tietoa itseä koskevista suunnitelmista, päätöksistä, ratkaisuksista ja toimenpiteistä sekä mahdollisuutta ilmaista mielipiteensä ja vaikuttaa itseä koskeviin asioihin. Osallisuus konkretisoituu osallistumalla toimintaan. (Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos 2015.)

Osallisuus voidaan nähdä sekä yksilön kokemuksena että yhteiskunnan tarjoamana mahdollisuutena osallisuuteen. Sosiaaliset, sivistykselliset ja taloudelliset perusoikeudet ovat yleisiä pyrkimyksiä taata kansalaisten oikeus osallisuuteen. Yksilötasolla perusolottuvuuksina voidaan nähdä psykologinen, poliittinen ja toiminnallinen osallisuus. Usein osallisuuteen liittyvät kysymykset: miksi, mihin, miten ja missä tilanteessa olemme osallisena. (Pukari 2006, 1.)

Päivähoidossa osallisuudella tarkoitetaan sekä lapsen että vanhempien mielipiteiden ja toiveiden kuulluksi tulemistä. On selvää, että jokaisen lapsen tärkein kasvuympäristö on oma koti, mutta lähes jokainen päivähoidossa oleva lapsi viettää suuren osan päivästänsä päiväkodissa. Täten myös päiväkodista muotoutuu lapselle merkityksellinen kasvuympäristö. Jotta lapsen tasapainoinen kasvu ja kehitys olisi taattu, vanhempien ja päivähoidon

henkilöstön välisen yhteistyön tulee olla eheää ja mutkatonta. Hyvä kasvatuskumppanuussuhde on tukeva pohja vanhempien osallisuudelle. Mikäli vanhempien ja päivähoiton välillä on jatkuvaa sujuvaa kanssakäymistä, on vanhempien luontevaa osallistua ja vaikuttaa päiväkodin toimintaan. (Kiiskinen & Korpi 2011, 22.)

Laissa määritetään, että ”*päivähoidon tavoitteena on tukea päivähoitossa olevien lasten koteja näiden kasvatustehtävässä ja yhdessä kotien kanssa edistää lapsen persoonallisuuden tasapainoista kehitystä*” (Laki lasten päivähoitosta 19.1.1973/36. 1:2a.§). Jotta tämä tavoite pystytään toteuttamaan, on päivähoiton otettava yksilöllisesti huomioon kunkin perheen toiveet ja tarpeet. Parhaiten tämä onnistuu ottamalla vanhemmat mukaan suunnittelemaan päivähoiton toteutusta ja arvioimaan käytänteiden toimivuutta. Tärkeää on myös muistaa lapsen äänen kuulluksi tuleminen.

Alle kouluikäisen lapsen osallisuus ei vielä tietenkään yllä kaikkiin häntä koskeviin päätöksiin, mutta lapsella on oikeus ilmaista mielipiteensä häntä koskevissa asioissa ikätasonsa mukaisesti. Jo pienikin lapsi pystyy harjoittelemaan, ihmettelemään, tulkitsemaan, jakamaan, vaikuttamaan ja tulemaan kuulluksi turvallisen aikuisen tukemana. Näiden keinojen avulla lapset voidaan päivähoitossa ottaa mukaan mm. toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen kunkin lapsen taitojen ja ikätason mukaisesti. Lapsen osallisuuden toteutumiseen vaaditaan pedagogista ammattitaitoa sekä halua mahdollistaa lapsen äänen kuulluksi tuleminen. (Leinonen 2013.)

Lapsen osallisuus kasvaa kun hänen tarpeensa otetaan huomioon ja pyritään kaikin keinoin tyydyttämään. Osallisuus mahdollistaa lasten aloitteiden tekemisen, joskin lapset tarvitsevat siihen vielä paljon aikuisen tukea ja harjoitusta. Aloitteen tekemisen taitoa ja ylipäättään osallisuutta on hyvä harjoitella jo varhaislapsuudessa turallisessa ympäristössä tuttujen hoitajien ja vanhempien läsnä ollessa. (Venninen & Leinonen 2013, 12.)

Osallisuus toteutuu päivähoitossa parhaiten vuorovaikutteisessa kasvatuskumppanuussuhteessa ja lapsen kuulluksi tuleminen huomioinnissa. Päivähoidon henkilökunta ja vanhemmat sitoutuvat toimimaan yhdessä lapsen turvallisen kehityksen takaamiseksi. Vanhempia kutsutaan osallisuuteen mm. vanhempainiltojen ja varhaiskasvatussuunnitelmien osalta. Keskeisiä ovat myös lapsen tuonti- ja hakutilanteet.

Oriveden kaupunki päivitti Lapsen henkilökohtaisen varhaiskasvatussuunnitelman syksyllä 2015. Muiden muutosten lisäksi uutena osa-alueena varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjattiin osuus, jonka jokainen lapsi täyttää henkilökohtaisesti päiväkodissa sen hoitajan avustuksella, joka on vastuussa hänen varhaiskasvatuskeskustelustaan. Osiossa kysytään lapsen mielipiteitä mm. lukemiseen, leikkimiseen, nukkumiseen, kädentaitoihin ja liikumiseen liittyen. Osio sisältää kuvan kustakin toiminnosta ja toiminnon vieressä on iloinen ja surullinen naama. Lapsi värittää kunkin toiminnon kohdalla olevan naaman sen mukaan, mitä toiminnosta ajattelee: hymynaama osoittaa tykkäämistä ja surunaama ei niin mielekästä toimintaa.

Oriveden kaupungin varhaiskasvatussuunnitelman Osallisuus-osion tarkoituksena on saada lapsen mielipiteet ja ääni kuuluviin päivittäisten toimintojen suhteen. Jokaisen toiminnon kohdalla on myös mahdollisuus kirjata lisätietoja lapsen mielipiteisiin tai sanomisiin liittyen. Lapsen vastaukset käydään läpi vanhemman kanssa varhaiskasvatuskeskustelussa. Kun kaikki keskustelut on käyty, työntekijät tekevät kaikkien lasten vastakista koonnin, jonka avulla on tarkoitus kehittää päiväkodin toimintaa mielekkäämpään suuntaan. Jos esimerkiksi lähes kaikki lapset ajattelevat päivälevon olevan tylsä hetki, on tarpeen pohtia, miten lepoa saadaan heille mielekkäämpi. Vaikka lapset eivät voi vaikuttaa kaikkeen päiväkodin toimintaan, esimerkiksi päivälepoa ei voida kokonaan poistaa, voidaan toiminnoista pyrkiä tekemään heille mieluisampi.

Lasten turvallisuuden ja viihtyvyyden lisäksi päivähoidon henkilökunnan vastuulla on luoda vanhemmille edellytyksiä olla osallisena heidän lapsensa varhaiskasvatuksen suunnittelussa ja toteutuksessa. Vanhemmilla on myös täysi oikeus antaa palautetta päivähoiton toimintaan liittyen sekä jakaa kokemuksia muiden vanhempien kanssa. Päivähoitossa pyritään vastaamaan vanhempien toiveisiin mahdollisuuksien mukaan.

Osallisuuden tärkeys liittyy vanhempien kasvatusvastuuseen. Kasvatusvastuu on pääosin vanhemmilla, mutta päivähoito tukee vanhempia sen toteutumisessa lapsen edun mukaisesti. Olisi tärkeää, että vanhempi kokisi olevansa osa varhaiskasvatusyhteisöä, jonka jäsen myös hänen lapsensa on. Vanhemmat tulisi pitää tietoisina kaikista osallistumisen mahdollisuuksista sekä siitä, miten osallistua toiminnan suunnitteluun. Päivähoiton henkilökunnan olisikin tärkeää pohtia, miten vanhemmat saataisiin luontevasti osaksi päiväkodin toimintaa ja varhaiskasvatusyhteisöä. (Lehtonen, Luosujärvi & Puttonen 2013, 13–16.)

2.3 Lasten toiminnan dokumentointi osana kasvatuskumppanuutta

Dokumentointi on tulkinnan, toiminnan suunnittelun ja analysoinnin apuväline. Se on mahdollisimman tarkkaa tiedon kuvaamista kirjaamalla, videokuvaamalla tai tiedon tallentamista muulla tavoin. (Koivunen & Lehtinen 2015, 77.) Dokumentointi tapahtuu kuvattavan asian ehdoilla. Toimintaa voidaan dokumentoida päivittäistasolla, projektikohtaisesti tai toimintakausittain. (Mäkelä 2015.)

Päivähoidossa lasten toiminnan dokumentointi toimii vuorovaikutuksen tukena työntekijöiden ja perheiden välillä. Dokumentointiin ei ole olemassa yhtä ainoaa oikeaa tapaa, vaan kukin kasvattajayhteisö etsii heille sopivimmat keinot tallentaa tietoja parhaaksi näkemällään tavalla. Lapsen toiminnan ja ajattelun dokumentoinnilla tehdään lapsen ajatuksista merkityksellisiä. Häntä ei pyritä laittamaan valmiiseen muottiin, vaan lapsi hyväksytään sellaisena kuin hän on. Lapsi tulisi dokumentoida omana itsenään eikä osana päiväkotiyhteisöä.

Dokumentoinnin avulla tehdään näkyväksi lapsen tapaa oppia, ajatella, tuntea ja kokea. Päiväkodissa dokumentointi kuuluu kasvattajatiimille, joka tavallisesti koostuu lastentarhanopettajasta sekä kahdesta lastenhoitajasta. Näkyviin tulee saada niin lapsen taidot kuin tarvitsevuus. Astutaan myös askel tulevaan. (Rintakorpi 2010, 9-10.)

Mitä pienemmästä lapsesta on kyse, sitä hankalampaa hänen on muistaa, koota ja välittää ajatuksiaan, kokemuksiaan ja elämyksiään vanhemmilleen tai varhaiskasvattajille tapahtumahetkellä, saati tulevaisuudessa. Päiväkotipäivien aikana tapahtuu lukuisia asioita, joista lapsi tahtosi vanhemmalleen kertoa: ilon hetkiä, pettymyksiä, havaintoja ja uusia kokemuksia. Osa kokemuksista välittyy vanhemmalle päivittäin lapsen itse kertomana tai hakutilanteessa käytävien keskustelujen avulla, mutta etenkin pienen lapsen kohdalla osa kokemuksista ja havainnoista jää huomiotta. Kokemusten huomiotta jäämistä pystytään ehkäisemään suunnitelmallisella dokumentoinnilla.

Dokumentoinnilla on erittäin suuri merkitys myös lapsen muistojen taltioimisen suhteen. Mikäli päivien, viikkojen ja vuosien takaisia tapahtumia ei ole dokumentoitu millään tavalla, esiintyvät ne ainoastaan mustina aukkoina lapsen päiväkotiaikaa tarkasteltaessa.

Tämä on harmi, sillä useassa tapauksessa alle kouluikäinen lapsi viettää suuren osan valkeilla oloajastaan päivähoidossa. (Rintakorpi 2010, 6.) Orivedellä dokumentoinnin apuvälineenä on otettu käyttöön Tenavanetti eli lapsen digitaalinen kasvun kansio.

Dokumentointi voidaan jakaa raportoivaan -ja pedagogiseen taltiointiin. Raportoivan dokumentoinnin tavallisimpia välineitä varhaiskasvatuksessa ovat mm. valokuvat, haastattelut ja lapsen tulkintojen tai haastattelun muistiin kirjoittaminen. Ehdottoman tärkeä havainnoinnin työväline on lapsen varhaiskasvatussuunnitelma sekä erilaiset havainnointilomakkeet (mm. 5-vuotislomake, joka toimii yhteistyön välineenä neuvolan kanssa). Raportoivalla taltiointilla on merkitystä sekä kasvattajien kannalta että lapsen identiteetin kehityksen näkökulmasta. (Rintakorpi 2010, 19.)

Raportoiva taltiointi on ensiaskel lapsen persoonallisuuden todelliseen näkemiseen. Esimerkiksi lapsen piirustukset ja muut kynätuotokset voivat toimia myös dokumentoinnin välineinä, vaikka niiden pääasiallinen tarkoitus onkin usein kynätaitojen harjoittelu tai käsi-silmäyhteistyö. Tuotokset antavat kasvattajille tietoa lapsen senhetkisistä taidoista ja mahdollisista tukitoimien tarpeista. Tarkasteltaessa tuotoksia pitkältä aikaväliltä saadaan käsitys lapsen taitojen kehittymisestä. (Koivunen & Lehtinen 2015, 79–80.) Raportoivaa dokumentointia ovat myös mm. lasten toiminnan, leikkien ja sanomisten ylös kirjaaminen, haastattelemine ja lasten kommentit heidän töistään. Kirjatessa lasten sanomisia tulee pyrkiä mahdollisimman suureen tarkkuuteen. (Mäkelä 2015.)

Pedagoginen dokumentointi on tavoitteellista tutkimista. Se tapahtuu havainnoimalla muutamaa lasta kerrallaan esimerkiksi videokuvauksen tai äänittämisen avulla. Aikuisella on mahdollisuus tulkita tapahtumia useita kertoja tallenteen avulla ja täten löytää erilaisia näkökulmia. (Rintakorpi 2010, 20.)

Jotta dokumentointi voi onnistua parhaalla mahdollisella tavalla, tulee koko työyhteisön panostaa siihen. Tärkeintä on ottaa dokumentoinnin kohteeksi päivittäisiä rutiineja ja työyhteisön kesken sopimia painopisteitä. Dokumentoinnille tulee järjestää säännöllisesti aikaa, jotta se muuttuu automaattiseksi ja itsestään selväksi osaksi päivähoitotyötä. Avainasemassa on siis työyhteisön toimiva yhteistyö, jotta jokaisella on mahdollisuus sekä erityisesti aikaa havainnoida, tallentaa ja luoda dokumenttia lasten toiminnasta. (Mäkelä 2015.)

3 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTTAMINEN

Opinnäytetyöni tavoitteena oli selvittää, minkälaisia kokemuksia Oriveden kaupungin päivähoiton työntekijöillä sekä lasten vanhemmilla on Tenavanetin käytöstä. Tulosten pohjalta tavoitteena on monipuolistaa Tenavanetin käyttöä kasvatuskumppanuutta tukevana ohjelmana. Tein kyselytutkimuksen, jonka avulla selvitin mm. edistääkö Tenavanetti eli lapsen digitaalinen kasvun kansio kasvatuskumppanuutta ja vähentääkö se kasvokkain käytävää dialogia. Pyrin myös ottamaan selvää, onko Tenavanetti hyvä väylä lisätä vanhempien osallisuutta päiväkodin toiminnan suhteen ja taltioida lapsen päiväkoitimuistot digitaalisesti paperisten valokuvien ja tiedotteiden sijaan. Esittelen seuraavissa alaluvuissa tarkemmin tutkimukseni menetelmiä ja toteutusta.

3.1 Tenavanetin esittely

”Aamut ja illat päiväkodeissa ovat usein päivän kiireisintä aikaa. Vaikka vanhemmilla olisi kysyttävää tai hoitohenkilökunnalla kerrottavaa, aika ei yksinkertaisesti riitä. Joskus asia tulisi hoitaa vain aikuisten kesken, mutta pieniä korvia on ympärillä liikaa.” Näillä sanoilla CGI Group Inc. kuvailee tuotettaan nimeltä Tenavanetti - Pro Consona päivähoito. (CGI Group Inc. 2013.)

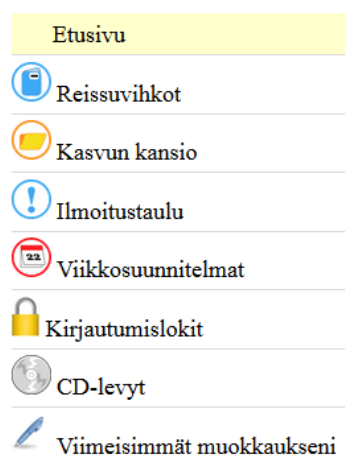

KUVA 1. Tenavanetin aloitussivu (Tenavanetti 2015.)

Palvelun tarkoituksena on tuoda päiväkodin arki lähemmäs kotia. Lisäksi se helpottaa päivähoiton henkilökunnan työtä ja lisätä vanhempien tietoisuutta päivähoidossa tapahtuvista asioista. Sekä henkilökunta että vanhemmat pystyvät käyttämään Tenavanettiä itselle sopivaan aikaan, sillä keskustelukanava on auki ajasta ja paikasta riippumatta. Lisäksi verkkosovellus on helppokäyttöinen ja turvallinen, sillä kaikki viestiminen on suojattu.

Tenavanettiin pystyy luomaan jokaiselle lapselle oman kansion, johon voidaan lisätä tietoa, kuvia ja tuotoksia päiväkodin tapahtumista. Vanhemmilla on mahdollisuus seurata omilla tunnuksilla lapsensa kehitystä ja päiväkodin tapahtumia. Tunnukset voi halutesaan antaa myös esimerkiksi isovanhemmille tai kummeille, jotta myös he voivat seurata lapsen kuulumisia ja päiväkodin tapahtumia. Vanhemmat voivat myös lisätä kuvia kansioon esimerkiksi lomamatkalta tai perheen uudesta tulokkaasta. Näin päivähoiton henkilökunnan ja muiden lasten on mahdollista nähdä mistä lapsi puhuu. Päiväkotiajan loputtua lapsen oma kasvunkansio voidaan tallentaa CD-ROM-levykkeelle muistona päiväkotiajasta.

Lapsen henkilökohtaisen kansion lisäksi Tenavanetistä löytyvät ilmoitustaululta päiväko-

din tiedotteet ja esille voi kirjoittaa tulevien viikkojen viikko-ohjelman. Lisäksi on reissuvihko, jonka avulla henkilökunta ja vanhemmat voivat tiedottaa asioista henkilökohtaisesti. Henkilökunnan lisättyä uutta infoa tai materiaalia, lähtee vanhemmille sähköpostiin automaattinen tiedote uudesta sisällöstä. Tenavanetin tarkoituksena ei ole korvata päivittäistä kasvokkain käytävää keskustelua. Sähköisestä palvelusta huolimatta mm. varhaiskasvatuskeskustelut ja vanhempainillat tulee säilyä entisellään.

KUVA 2. Tenavanetin sisällys (Tenavanetti 2015.)

CGI Group Inc. tekee käytöstä ja asennuksesta helppoa. Heidän asiantuntijansa hoitaa asennuksen ja tekniset toimenpiteet. Käyttöönottoon liittyvän opastuksen yhteydessä päiväkodille annetaan omat tunnukset, joiden avulla pääsee luomaan henkilökunnalle omat tunnukset. Tämän jälkeen henkilökunta luo halukkaille vanhemmille omat tunnukset. Ja näin Tenavanetin käyttö voidaan aloittaa. (CGI Group Inc. 2013.)

Itselläni on kokemusta Tenavanetin käytöstä viidettä vuotta. Tenavanetti tuli Orivedelle Vuokkokujan päiväkotiin vuonna 2011. Työskentelin tuolloin kyseisessä päiväkodissa ja olin harjoittelemassa sovelluksen käyttöä. Tenavanetti otettiin käyttöön myös muissa Oriveden päiväkodeissa keväällä v. 2014. Olin tällöin mukana kouluttamassa henkilökuntaa sovelluksen käyttöön. Tenavanetti on siis minulle entuudestaan hyvin tuttu, ja sen käytön kehittäminen kasvatuskumppanuuden näkökulmasta on hyvin antoisaa ja mielenkiintoista.

3.2 Tutkimustehtävä ja tutkimuskysymykset

Pro Consonan Tenavanetti on otettu käyttöön Oriveden päivähoidossa vuoden 2012 keväällä Vuokkokujan päiväkodilla. Hyvien käyttökokemusten jälkeen Tenavanetti otettiin käyttöön myös muissa Oriveden päiväkodeissa keväällä vuonna 2013. Olen itse työskennellyt Tenavanetin käyttöönoton aikaan Vuokkokujan päiväkodilla. Minulla on siis jo usean vuoden ajalta kokemusta Tenavanetin käytöstä. Koska olen itse kokenut Tenavanetin hyväksi työkaluksi päiväkotityössä, tahdoin kerätä vanhempien ja muiden työntekijöiden kokemuksia sen käytöstä. Käyttökokemuksia tutkimalla saadaan sekä vanhempien että päivähoidon työntekijöiden näkökulmia entistä sujuvamman työkalun luomiseksi sekä sen käytön tehostamiseksi.

Opinnäytetyöni tutkimuskysymykset olivat tutkimustani tarkentavia:

1. Miten Tenavanetin käyttö edistää kasvatuskumppanuutta päiväkodissa?
2. Millaisia kokemuksia vanhemmilla ja henkilökunnalla on Tenavanetin käytöstä?
3. Miten Tenavanetin käyttöä voisi kehittää?

Tutkimuskysymykset asetin työlleni jo suunnitteluvaiheessa, jotta saan selkeän rajauksen sille, mitä tahdon tutkia. Tutkimuskysymysten sisältö on paikkansapitävä vielä tutkimuksen loppuvaiheessakin. Ainoana muutoksena on se, että ensimmäiseen kysymykseen voisi lisätä kasvatuskumppanuuden rinnalle osallisuuden ja dokumentoinnin edistämisen.

Opinnäytetyöni perustuu tekemääni kyselytutkimukseen, mutta tärkeässä osassa on myös teoriaosuudet luoden pohjan tutkimukselleni. Kirjoitan teoriaosuudet kasvatuskumppanuudesta, perheiden osallisuudesta ja dokumentoinnista. Teoriaosuuksien tarkoituksena on kertoa, mitä käsitteillä tarkoitetaan ja tehdä täten tutkimukseni ymmärrettävämmäksi.

Kyselytutkimukseni on sekä kvalitatiivinen eli laadullinen että kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus. Kvalitatiivinen ja kvantitatiivinen tutkimus eivät sulje toisiaan pois, vaan omassa opinnäytetyössäni molempien tutkimustyyppien käyttö oli tarpeen parhaan mahdollisen tutkimustuloksen saamiseksi. (Puusniekka & Saaranen-Kauppinen 2006.) Opinnäytetyöni perustuu pääosin teoriaan pohjautuviin väittämiin kasvatuskumppanuudesta, osallisuudesta ja dokumentoinnista, mutta se sisältää myös tilastoja henkilökunnalta ja vanhemmilta saamistani vastauksista.

Tutkimukseni avulla Oriveden päivähoito saa tarpeellista tietoa Tenavanetin käyttökokeuksista sekä vinkkejä käytön kehittämisen suhteen. Vanhemmat ja työntekijät kuulevat kokemuksia ja toiveita toinen toiseltaan. Myös Pro Consonaan kohdistuvaa palautetta oli mahdollista antaa.

3.3 Tutkimusmenetelmä

Tutkimusmenetelmäksi valitsin kyselytutkimuksen, sillä tavoitteenani oli saada paljon vastauksia kattavien tutkimustulosten saamiseksi. Kyselylomakkeen huolellisen suunnittelun jälkeen testasin sitä ennakkoon Tampereella ja Orivedellä työskentelevien, Tenavanettiä työssään käyttävien, neljän päivähoiton työntekijän kanssa. Pyysin heitä arvioimaan lomaketta työntekijän näkökulmasta. Lisäksi näytin lomaketta yhdelle äidille, joka on käyttänyt Tenavanettiä lapsensa kanssa noin vuoden ajan. Häneltä pyysin lomakkeeseen palautetta vanhemmuuden näkökulmasta. Muutin kyselylomaketta heiltä sekä ohjaavalta opettajalta Raija Yliniemeltä saamani palautteen mukaisesti.

Tutkimuksen kohderyhmä oli kaikkien Oriveden päiväkotien työntekijät ja kahden päiväkodin (Vuokkokujan päiväkotia ja Päiväkotia Niittykukka) vanhemmat. Valitsin päiväkodit sillä perusteella, että Vuokkokujalla Tenavanettiä on käytetty Oriveden päiväkodeista pisimmän aikaa ja Niittykukassa Tenavanetin käyttö on aloitettu vasta myöhem-

min. Tavoitteenani oli siis saada kattavia tutkimustuloksia kahdesta erilaisesta päiväkodista. Työntekijöiden käyttöaktiivisuuden kesken on myös suurta vaihtelua sekä päiväkoideittain että henkilökohtaisesti. Tästä syystä koin tarpeelliseksi ottaa tutkimukseen mukaan kaikkien Oriveden päiväkotien kasvatuksen ammattilaiset. Tällä otannalla tavoitelin myös suunnilleen samaa vastausten määrää vastauslomakkeiden vertailemisen helpottamiseksi. Tutkimustani varten toimitin tutkimusluvan Oriveden päivähoidon aluejohtaja Satu-Maarit Saloselle toukokuussa 2015.

Kyselylomake sisälsi saatekirjeen, taustatieto-osion, avoimia kysymyksiä sekä väittämien arviointia asteikolla 1-5. Pyrin pitämään kyselylomakkeen mahdollisimman lyhyenä ja suoraviivaisena, jotta kaikki vastaajat jaksavat tehdä kyselyn loppuun asti. Tahdoin sulkea sen pois, että kyselyn laajuus olisi syy jättää vastaamatta. Kyselyn tuli kuitenkin olla kattava ja vastata tutkimuskysymyksiin. Tutkimukseni sisälsi sekä avoimia kysymyksiä että järjestysasteikolla 1-5 arvioitavia väittämiä. (Virtuaali ammattikorkeakoulu 2015.) Tavoitteenani oli saada vastauslomake takaisin 20–30:ltä työntekijältä ja vanhemmalta (n. 30kpl+30kpl vastausta).

3.4 Aineiston keruu

Kyselylomakkeen valmiiksi saamisen jälkeen tutkimusprosessini jatkui lomakkeiden jakoon laittamisella. Tulostin vanhempien ja henkilökunnan kyselypohjat sekä liitin jokaisen kyselyn yhteyteen saatekirjeen. Tulostin vanhempien ja henkilökunnan saatekirjeet eriväriselle paperille vastausten käsittelemisen helpottamiseksi. Liitin jokaisen kyselylomakkeen yhteyteen myös kirjekuoren, jotta yksityisyys olisi taattu. Työntekijöiden kyselyn oheen laitoin lisäksi muovitaskun, johon vastaajat pystyivät lomakkeensa suljetussa kirjekuoressa palauttamaan. Vuokkokujan -ja Niittykukan päiväkotien henkilökunta keräsi vanhemmilta tulleet kyselyt.

Laitoin jakoon yhteensä 123 kyselylomaketta, joista 47 lomaketta oli Oriveden päiväkotien henkilökunnalle ja 76 lomaketta Vuokkokujan -ja Niittykukan päiväkotien vanhemmille. Kyselylomakkeet olivat samanlaiset, lukuun ottamatta taustatieto-osiota.

Laitoin kyselytutkimukset jakoon elokuun 2015 alussa. Vastausaikaa annoin noin kaksi viikkoa (palautus oli pe 21.8.2015 mennessä), sillä kokemukseni mukaan lomakkeet hukuvat ja unohtuvat, mikäli vastausaikaa on runsaasti. Vastausaika osoittautui sopivaksi, sillä lähes kaikki saamani vastaukset palautuivat nopeasti.

Täytettyjä lomakkeita sain takaisin yhteensä 82 kappaletta: henkilökunnalta 42 kappaletta ja vanhemmilta 40 kappaletta. Henkilökunnan vastausprosentti oli 81,2 % ja vanhempien vastausprosentti 69,6 %. Kokonaisuudessaan sain takaisin noin 67 % jakoon laittamistani kyselylomakkeista.

3.5 Analysointi

Palautuspäivän umpeuduttua kävin noutamassa saamani vastaukset päiväkodeilta. Henkilökunta oli palauttanut omat vastauksensa antamiini muovitaskuihin ja pyynnöstäni jättänyt muovitaskun kirjekuoressa päiväkodin postilaatikkoon. Vuokkokujan päiväkodin vanhempien vastauslomakkeet oli kerätty pinoon Vuokkokujan päiväkodin kahvihuoneen pöydälle. Niittykukan päiväkodin vanhempien vastaukset sain heiltä suoraan käteen, sillä työskentelen kyseisessä yksikössä.

Saatuani kaikki vastauslomakkeet, aloin analysoida aineistoa. Analyysillä tarkoitetaan mm. aineiston lukemista huolellisesti, teorian järjestelyä ja sisällön pohtimista ja järjestelyä. Analyysi on myös tutkimusaineiston luokittelemista aiheen perusteella. Analyysin tarkoituksena on siis saada tutkimustuloksista selvää ja pohtia keskeisten seikkojen ilmentymistä. Analysoidessa saatua aineistoa on syytä pohtia, onko kaikkiin kysymyksiin vastattu ja onko kysymykset ymmärretty oikein. Mikäli aineistossa on mukana virheellisiä vastauksia, tulee niistä raportoida. Analysoinnin jälkeen tutkijalla tulisi olla aineksia tiivistää ja pohtia aineistoaan vastaamaan tutkimuskysymyksiin. Tutkimusaineiston analysoinnin jälkeen saadut vastaukset otetaan tarkemman analysoinnin alle ja niiden avulla tehdään johtopäätöksiä. (Virtuaali ammattikorkeakoulu 2015.)

Kyselytutkimukseni analysoinnin päätteeksi olin tehnyt koonnit kyselyyn vastanneiden vanhempien ja henkilökunnan taustatiedoista, taulukoinut väittämät omiin osa-alueisiinsa ja listannut avointen kysymysten vastaukset. Analysoin aineistoni huolella, jotta sen avulla on helppo tehdä johtopäätöksiä Tenavanetin käyttöön liittyvistä kokemuksista.

4 VANHEMPIEN JA HENKILÖKUNNAN KOKEMUKSIA TENAVANETIN KÄYTÖSTÄ

Tein elokuussa 2015 kyselytutkimuksen Oriveden kaupungin päiväkotien henkilökunnalle sekä Vuokkokujan -ja Niittykukan päiväkotien lasten vanhemmille. Tutkimukseni tavoitteena oli selvittää sekä henkilökunnan että vanhempien käyttökokemuksia Tenavannettiin liittyen. Tavoitteena oli tarkastella kokemuksia erityisesti kasvatuskumppanuuden, osallisuuden ja dokumentoinnin näkökulmasta.

Tutkimukseni piti sisällään sekä avoimia kysymyksiä että väittämiä, joita tuli arvioida asteikolla 1-5. Väittäminen avulla pyrin saamaan selville vanhempien ja henkilökunnan mielipiteitä Tenavannetistä tiedonvälityksen, osallisuuden ja etenkin kasvatuskumppanuuden työvälineenä. Avoimet kysymykset taas antoivat mahdollisuuden kuvailla kokemuksia omin sanoin sekä esittää toiveita Tenavannetin käytön suhteen puolin ja toisin. Avointen kysymysten avulla tarkoitukseni oli tehdä koonti Tenavannetin käyttöön liittyvistä toiveista vanhemmilta henkilökunnalle ja toisinpäin. Suunnittelin ottavani yhteyttä myös ohjelman luojaan eli Pro Consonaan, mikäli tarvetta ilmenee.

Kyselylomakkeeni väittämiä-osio koostui kolmesta osa-alueesta: tiedonvälitys päiväkodin ja vanhempien välillä, vanhempien osallistaminen ja dokumentointi. Väittämät olivat samat sekä henkilökunnan että vanhempien kyselyissä tutkimustulosten vertailun mahdollistamiseksi.

Sain takaisin täytettyjä lomakkeita yhteensä 82 kappaletta. Vanhemmat palauttivat 40 lomaketta. Työntekijöistä kyselylomakkeen palautti 42 henkilöä. Kaksi henkilökunnan kyselyyn vastannutta jätti väittämät arvioimatta ja vastaamatta avoimiin kysymyksiin eli henkilökunnan vastausten lukumääräksi voidaan laskea vain 40 lomaketta. Olen jättänyt kyseiset lomakkeet huomiotta tuloksia analysoidessani.

Väittämiä oli yhteensä yhdeksän ja niihin vastattiin ympyröimällä omaa ajatusta vastaava numero: 1 = ei lainkaan, 2 = tyydyttävästi, 3 = vaihtelevasti, 4 = lähes aina ja 5 = kiitettävästi. Kokosin vanhempien ja henkilökunnan vastaukset omiin taulukoihinsa osioiden mukaisesti.

Taulukoissa on kuvattu vanhempien ja työntekijöiden antamat arvosanat kunkin kysymyksen osalta. **Violetilla** värillä on korostettu moodi eli väittämän tyyppiarvo. Moodi eli tyyppiarvo on se muuttujan arvo, jonka frekvenssi aineistossa on suurin. Muuttujalla voi olla myös useita moodeja jos kahden tai useamman muuttujan arvon frekvenssit ovat yhtä suuria ja samalla suurimmat koko aineistossa. **Vihreällä** värillä on korostettu väittämien tulosten keskiarvoa. Keskiarvolla tarkoitetaan "keskimääräisyyttä" kuvaavaa keskilukua. Keskiarvo saadaan laskemalla kaikki havaintojen arvot yhteen ja jakamalla saatu summa havaintojen määrällä. (KvantiMOTV 2003.)

4.1 Kyselyyn vastanneiden vanhempien taustatiedot

Kyselyyn vastanneiden vanhempien lapset ovat hoidossa Vuokkokujan ja Niittykukan päiväkodeissa Orivedellä. 40 vastaajasta 32 oli äitejä ja 8 oli isiä. Nuorin vastaajista oli 25-vuotias ja vanhin 50-vuotias. Saamani vastaukset kuvaavat 47 lapsen kasvunkansion käyttökokemuksia. Tämä on noin puolet kyseisten päiväkotien lapsista.

Tenavanetti on otettu käyttöön Orivedellä vuoden 2012 alussa Vuokkokujan päiväkodilla. Tenavanetin käyttö muissa Oriveden päiväkodeissa aloitettiin keväällä 2014. Vanhempien käyttökokemukset ajoittuvat siis tälle aikavälille. Vastaajista 4 vanhempaa on käyttänyt Tenavanettiä yli neljän vuoden ajan ja 7 vanhempaa alle vuoden. Suurimmalla osalla vanhemmista käyttökokemusta on 1-2 vuotta. Kyselyyn vastanneesta 40 perheestä 24 perheessä molemmat vanhemmat käyttävät Tenavanettiä. Yhdessä perheessä tunnukset on jaettu myös kummeille/isovanhemmille, jotta hekin voivat seurata lapsen päiväkotikuumisia Tenavanetin välityksellä.

Tenavanetin käyttö on lähes kaikissa perheissä viikoittaista (32/40). Kolmessa perheessä Tenavanetissä käydään päivittäin ja kaksi perhettä ei ollut ottanut sitä käyttöön lainkaan. Henkilökunnan ja vanhempien välisen tiedonsiirron lisäksi Tenavanetin kautta voi myös käydä lapsen kanssa läpi päiväkodin tapahtumia. Tätä ominaisuutta hyödyntää 4 vanhempaa viikoittain ja 8 kuukausittain. Loput vastaajista (28) eivät juuri lainkaan käy yhdessä lapsensa kanssa Tenavanetissä.

Lähes kaikki vanhemmat (37) käyttävät Tenavanetin ilmoitustaulu ja viikkosuunnitelma osioita. Niiden avulla henkilökunta saa tiedotettua vanhemmille tärkeistä asioista ja tapahtumista sekä laitettua seuraavan viikon suunnitelman esille. Tiedonsiirtoon reissuvihkoa käyttää 33 vanhempaa ja lapsen henkilökohtaista kasvunkansiota (mm. valokuvat ja lapsen tarinat) käy katsomassa 35 vanhempaa. Kaikki Tenavanettiä käyttävät vanhemmat aikovat käytön lopettamisen jälkeen polttaa lapsen kasvunkansion cd-levylle muistoksi lapselle päiväkotiajasta.

4.2 Kyselyyn vastanneiden työntekijöiden taustatiedot

Kyselyyn vastanneet työntekijät ovat kaikista Oriveden päiväkodeista. Orivedellä on kuusi päivähoitoyksikköä: Aseman päiväkoti + satelliittiosasto, Päiväkoti Niittykukka, Vuokkokujan päiväkoti, Holman vuoropäiväkoti, Eräjärven päiväkoti ja Orivarsan päiväkoti. Kaikissa Oriveden päiväkodeissa on yhteensä 18 ryhmää.

Kyselyyn vastasi 26 lastenhoitajaa, 11 lastentarhanopettajaa, 2 ryhmäavustajaa ja 1 päivähoiton aluejohtaja. Kaikki henkilökunnan kyselyyn vastanneet olivat naisia. Vastajien ikähaarukka oli laaja. Nuorin vastaajista oli 24-vuotias ja vanhin 62-vuotias. Henkilökunnankyselyyn vastanneista 35,7 % oli alle 40-vuotiaita ja 64,3 % yli 40-vuotiaita.

Työntekijöiden Tenavanetin käyttökokemukset sijoittuvat muutamasta kuukaudesta useaan vuoteen. Kauiten Tenavanettiä ovat käyttäneet vuoden 2012 keväällä Vuokkokujan päiväkodilla työskennelleet (6). Kaksi työntekijää on vasta-alkajia ja neljä vastaaja ei käytä Tenavanettiä lainkaan. Muilla vastaajilla on kokemusta 1-2 vuoden ajalta.

Suurin osa työntekijöistä käyttää Tenavanettiä ahkerasti ja säännöllisesti. 13 vastaajaa käyttää Tenavanettiä päivittäin ja 18 vastaajaa viikoittain (yhteensä 73,81 %). Ainoastaan 7 vastaajaa käyttää Tenavanettiä kuukausittain tai harvemmin (16,67 %). Kaksi työntekijää ei käytä Tenavanettiä lainkaan.

Tenavanetin käyttömahdollisuuksien hyödyntäminen oli vaihtelevaa. On selvää, että kaksi vastaajaa, jotka eivät Tenavanettiä ole ottaneet käyttöön eivät myöskään käytä mitään yksittäistä osiota. Olen siis vähentänyt heidän vastauksensa seuraavista laskelmista.

Henkilökunnan keskuudessa Tenavanetin osioista reissuvihko ja ilmoitustaulu ovat ahkerassa käytössä. Reissuvihkoa käyttävät kaikki Tenavanettiä käyttävät vastaajat ja ilmoitustauluakin lähes jokainen (32 vastaajaa). Reissuvihon avulla vanhemmat ja henkilökunta voivat lähettää viestiä lapsen asioiden tiimoilta. Monet vanhemmista ilmoittavat mm. hoitoajat reissuvihon välityksellä. Henkilökunta puolestaan voi lähettää helposti saman viestin usealle vanhemmalle samaan aikaan. Ilmoitustaulu palvelee kaikille yhteisten asioiden ilmoittamisessa. Jos päiväkodissa on esimerkiksi 4 ryhmää, voi yksi työntekijä lähettää kaikille talon vanhemmille saman tiedotteen. Vanhemmat saavat välittömästi tiedon ja se lähtee kaikille tasapuolisesti.

Lapsen henkilökohtaista kasvunkansiota käyttää 30 vastaajaa ja viikkosuunnitelmia kirjaa 27 vastaajaa. Kasvunkansion avulla työntekijät voivat dokumentoida lapsen leikkejä, taideteoksia, kaverikuvia yms. vanhempien ja lapsen kotona katseltavaksi. Kasvunkansiota tehdään myös muistoksi lapselle päiväkotiajasta. Myös vanhemmilla on mahdollisuus lisätä kansioon materiaalia. Viikkosuunnitelman avulla henkilökunta pystyy tekemään suunnitelman näkyväksi. Vanhemmat voivat tarkistaa viikkosuunnitelmasta halumanaan ajankohtana millaista ohjelmaa lapsen päiviin on suunniteltu ja pitääkö ottaa esimerkiksi jumppavaatteita mukaan. Vanhempien Tenavanetin käyttöä eli kirjautumislokeja seuraa 23 työntekijää.

4.3 Tiedon välitys päiväkodin ja vanhempien välillä

Päivittäinen tiedonvälitys vanhempien ja päiväkodin välillä on välttämätöntä kasvatuskumppanuuden periaatteiden toteutumiseksi. Keskustelut takaavat sekä vanhempien että päivähoidon henkilökunnan tietojen ja kuulumisten ajantasaisuuden lapsen asioiden suhteen. Tutkimuksessani pohdin Tenavanetin mahdollisuutta tiedonvälityksen edistäjänä sekä vanhempien osallisuuden tukijana. Olen koonnut kyselytutkimuksessani tiedonvälityksen osalta esiin tulleet vastaukset alla oleviin taulukoihin.

TAULUKKO 1. Koonti vanhempien vastauksista tiedon välitykseen liittyen

VANHEMPIEN VASTAUKSET	1= ei lain- kaan	2= tydyt- tävästi	3= vaihte- levasti	4= lähes aina	5= kiitet- tävästi
1. Tenavanetti on hyvä tiedonväli- tyksen työkalu. (ka = 4,3)	1	0	3	18	18
2. Tenavanetti mahdollistaa mo- lempien vanhempien osallistumi- sen lapsen asioiden hoitoon. (ka = 4,5)	0	1	3	13	23
3. Tenavanetin välityksellä on hel- pompimpi puhua hankalista asioista kuin kasvokkain. (ka = 2,3)	1	12	10	7	0
4. Tenavanetin käyttö vähentää kasvokkain käytäviä keskusteluja. (ka = 2,6)	9	10	12	6	3

Lähes kaikki kyselyyn vastanneet vanhemmat ajattelevat Tenavanetin olevan hyvä tiedonvälityksen työkalu. Vastausten moodi on 4 ja 5 eli lähes kiitettävä arvosana (18/40). Ainoastaan 4 vastaajaa antoi arvosanan 3 tai huonompi. Kiitettävän arvosanan (moodi = 5) vanhemmat antoivat myös sille, että Tenavanetin välityksellä molemmat vanhemmat voivat tasapuolisesti osallistua lapsen asioiden hoitoon (23/40).

Väittämä Tenavanetin välityksellä on helpompimpi puhua hankaloista asioista kuin kasvokkain jakoi mielipiteitä. Vastausten moodi oli 2 eli tyydyttävästi (12/40), mutta myös vaihtoehdot vaihtelevasti ja lähes aina saivat vastauksia (17/40). Kukaan ei ajatellut Tenavanetin olevan kiitettävän arvoinen keskustelupaikka hankalien asioiden suhteen.

Tenavanetin käyttö vähentää kasvokkain käytäviä keskusteluja-väittämä jakoi mielipiteitä. Väittämän moodi oli 3 eli vaihtelevasti (12/40). Vastaukset jakautuivat tasaisesti arvosanojen 1 ja 3 välillä, mutta osa vastaajista (9/40) antoi myös arvosanan 4 tai 5.

TAULUKKO 2. Koonti henkilökunnan vastauksista tiedon välitykseen liittyen

HENKILÖKUNNAN VASTAUKSET	1= ei lain- kaan	2= tyydyt- tävästi	3= vaihte- levasti	4= lähes aina	5= kiitettä- västi
1. Tenavanetti on hyvä tiedonväli- tyksen työkalu. (ka = 4,2)	0	0	5	23	12
2. Tenavanetti mahdollistaa mo- lempien vanhempien osallistumi- sen lapsen asioiden hoitoon. (ka = 4,5)	0	0	4	13	23
3. Tenavanetin välityksellä on hel- pompia puhua hankalista asioista kuin kasvokkain. (ka = 2,2)	15	9	12	3	1
4. Tenavanetin käyttö vähentää kasvokkain käytäviä keskusteluja. (ka = 2)	15	14	9	2	0

Henkilökunnan keskuudessa Tenavanetin ajatellaan olevan lähes kaikilla osa-alueilla (moodi = 4) hyvä tiedonvälityksen työkalu (23/40). Kiitettävän arvosanan antoi 12 vastaajaa.

23 vastaajaa arvioi Tenavanetin olevan kiitettävän arvoinen mahdollistaen molempien vanhempien osallistumisen lapsen asioiden hoitoon. Lisäksi arvosanan 4 eli lähes aina antoi 13 vastaajaa. Arvosanoja 1 ja 2 ei tullut lainkaan.

Tenavanetin välityksellä on helpompia puhua hankalista asioista kuin kasvokkain-väittämän moodi oli 1 eli ei lainkaan (15/40). Vastauksen arvosanat sijoittuvat pääosin välille 1-3. Ainoastaan 4 vastaajaa on arvioinut Tenavanetin hyväksi tai kiitettäväksi paikaksi hankalista asioista puhumisen suhteen.

Työntekijöistä kukaan ei usko Tenavanetin vähentävän kasvokkain käytäviä keskusteluja. Vastauksen moodi on 1 eli ei lainkaan (15/40). Arvosanan kaksi antoi 14 vastaajaa.

Tiedon välityksen osalta vanhemmat ja päivähoidon henkilökunta olivat liki samaa mieltä. Molemmat ajattelivat Tenavanetin olevan hyvä tiedonvälityksen työkalu ja että Tenavanetti mahdollistaa molempien vanhempien tasapuolisen osallistumisen lapsen asioiden hoitamiseen.

Väittämä Tenavanetin välityksellä on helpompi puhua hankalista asioista kuin kasvokkain jakoi mielipiteitä sekä vanhempien että työntekijöiden keskuudessa. Vanhemmat olivat erimielisiä myös väittämän Tenavanetin käyttö vähentää kasvokkain käytäviä keskusteluja suhteen, mutta päivähoidon henkilökunta ei usko Tenavanetin vähentävän kasvokkain käytäviä keskusteluja.

Kaikkien väittämien vastausten keskiarvot olivat lähes samoja lukuun ottamatta väittämää numero 4, jossa keskiarvoissa ilmeni erimielisyyttä. Väittämässä 4 vanhempien vastausten keskiarvo oli 2,6 ja henkilökunnan vastausten keskiarvo oli 2.

4.4 Vanhempien osallisuus

Vanhempien aktiivinen osallistuminen päiväkodin toiminnan suunnitteluun ja arviointiin lisää heidän tyytyväisyyttään lapsensa hoitopaikkaan. Vanhempien osallistuessa päiväkodin asioiden suunnitteluun ja toteutukseen sekä oman lapsen asioiden hoitoon puhutaan osallisuudesta. Vanhempien ja päiväkodin henkilökunnan välinen tasavertainen ja ymmärtävä kasvatuskumppanuus-suhde rohkaisee vanhempia aktiivisuuteen ja ottamaan kantaa lastaan koskevissa asioissa eli olemaan osallisia päiväkodin asioiden suhteen.

Tutkin kyselytutkimuksessani vanhempien osallisuuden lisäämistä Tenavanetin välityksellä. Tutkin kokemuksia siitä, onko vanhempien helpompi olla osallisena päiväkodin toimintaan Tenavanetin kautta kuin ilman sitä. Olen koonnut kyselytutkimuksessani vanhempien osallisuuden osalta esiin tulleet vastaukset alla oleviin taulukoihin.

TAULUKKO 3. Koonti vanhempien vastauksista vanhempien osallisuuteen liittyen

VANHEMPIEN VASTAUKSET	1= ei lain- kaan	2= tyydyt- tävästi	3= vaihte- levasti	4= lähes aina	5= kiitet- tävästi
5. Vanhemmillä on mahdollisuus vaikuttaa oman lapsen asioihin Tenavanetin välityksellä. (ka = 3,3)	2	4	18	8	7
6. Tenavanetti lisää vanhempien tietoisuutta päiväkodin toiminnasta. (ka = 4,2)	1	0	5	13	20
7. Vanhemmillä on mahdollisuus vaikuttaa päiväkodin toimintaan Tenavanetin välityksellä paremmin kuin ilman sitä. (ka = 2,6)	7	7	16	9	0

Väittämän vanhemmillä on mahdollisuus vaikuttaa oman lapsen asioihin Tenavanetin välityksellä paremmin kuin ilman sitä moodi on 3 eli vaihtelevasti. Muiden arvosanojen välillä on hajanaisuutta.

Lähes kaikki vanhemmat ovat sitä mieltä, että Tenavanetti lisää vanhempien tietoisuutta päiväkodin toiminnasta. 20 vanhempaa on antanut kiitettävän arvosanan, ja 13 vanhempaa antanut arvion 4 eli lähes aina. Väittämän moodi on 5.

Väittämän Vanhemmillä on mahdollisuus vaikuttaa päiväkodin toimintaan Tenavanetin välityksellä paremmin kuin ilman sitä moodi on 3 eli vaihtelevasti (16/40). Yksikään vanhempi ei antanut arvosanaa 5.

TAULUKKO 4. Koonti henkilökunnan vastauksista vanhempien osallisuuteen liittyen

HENKILÖKUNNAN VASTAUKSET	1= ei lain- kaan	2= tyydyt- tävästi	3= vaihte- levästi	4= lähes aina	5= kiitet- tävästi
5. Vanhemmilla on mahdollisuus vaikuttaa oman lapsen asioihin Tenavanetin välityksellä. (ka = 3,8)	0	1	17	12	10
6. Tenavanetti lisää vanhempien tietoisuutta päiväkodin toiminnasta. (ka = 4,2)	0	0	7	16	17
7. Vanhemmilla on mahdollisuus vaikuttaa päiväkodin toimintaan Tenavanetin välityksellä paremmin kuin ilman sitä. (ka = 3,1)	3	6	21	9	2

Henkilökunnan antamat arvosanat sijoittuvat 3-5 välille. Yleisin arvosana eli moodi oli 3, mutta myös arvosanat 4 ja 5 saivat paljon vastauksia. Kukaan työntekijä ei vastannut 0 eli ei lainkaan.

Lähes kaikki työntekijät antoivat arvosanan 4 tai 5 (33/40) väittämälle, jonka mukaan Tenavanetti lisää vanhempien tietoisuutta päiväkodin toiminnasta. Väittämän moodi oli 5 eli kiitettävä. Arvosanat 0 ja 1 eivät saaneet yhtään vastausta.

Päiväkotien henkilökunnan mielipide koskien vanhempien mahdollisuutta vaikuttaa päiväkodin toimintaan Tenavanetin välityksellä kuin ilman sitä oli melko hajanainen. Väittämän moodi oli 3 eli vaihtelevasti (21/40), mutta myös muut arvosanat saivat vastauksia.

Vanhemmat ja päivähoidon henkilökunta olivat yhtä mieltä siitä, että vanhemmilla on mahdollisuus vaikuttaa oman lapsen asioihin Tenavanetin välityksellä vaihtelevasti (moodi 3). Yksimielisyyttä ilmeni myös Tenavanetistä päiväkodin toiminnan tiedonvälittäjänä vanhemmille. Ainoastaan yksi vanhempi oli eri mieltä, muut vastaukset sijoittuvat vaihtelevan ja kiitettävän välille. Väittämän Vanhemmilla on mahdollisuus vaikuttaa päiväkodin toimintaan Tenavanetin välityksellä paremmin kuin ilman sitä moodi oli sekä vanhempien että päivähoidon työntekijöiden osalta 3.

Vanhempien osallisuutta koskevien väittämien vastausten keskiarvojen välillä ilmeni pientä hajontaa vanhempien ja päivähoidon henkilökunnan välillä. Päivähoidon henkilökunta arvioi vanhemmilla olevan paremmat vaikutusmahdollisuudet lapsen asioihin ja päiväkodin toimintaan Tenavanetin välityksellä kuin miten vanhemmat itse asian kokivat.

4.5 Dokumentointi

Dokumentoinnin avulla lapsen päiväkotimuistot ja tärkeät tiedot taltioidaan näkyväksi vanhemmille ja lapselle tulevaa varten. Tutkin kyselytutkimuksessani Tenavanettiä dokumentoinnin välineenä. Pyrin väittämien avulla selvittämään, mitä mieltä vanhemmat ja päivähoidon henkilökunta ovat Tenavanetistä lapsen päiväkotimuistojen taltioimispaikkana sekä tulevien ja menneiden tapahtumien seuraamisväylänä. Olen koonnut kyselytutkimuksessani dokumentointia koskevat vastaukset alla oleviin taulukoihin.

TAULUKKO 5. Koonti vanhempien vastauksista dokumentointiin liittyen

VANHEMPIEN VASTAUKSET	1= ei lain- kaan	2= tyydyt- tävästi	3= vaihte- levästi	4= lähes aina	5= kiitet- tävästi
8. Tenavanetin avulla on helppo seurata tulevia ja menneitä tapahtumia. (ka = 4,5)	0	1	3	13	23
9. Tenavanetin kasvunkansio on hyvä tapa taltioida lapsen päiväkotimuistot. (ka = 4,5)	0	1	2	13	24

Suurin osa vanhempien vastauksista on kiitettäviä (23/40) tai lähes kiitettäviä 4 (13/40) puhuttaessa Tenavanetin informatiivisuudesta tulevien ja menneiden tapahtumisen suhteen. Vain 4 vanhempaa on arvioinut sen olevan arvosanan 3 tai 2 tasoista.

Tenavanetti lapsen päiväkotimuistojen taltiointikeinona on saanut vanhemmilta eniten kiitettäviä arvosanoja (moodi = 5). Arvosana 4 sai 13 vastausta.

TAULUKKO 6. Koonti henkilökunnan vastauksista dokumentointiin liittyen

HENKILÖKUNNAN VASTAUKSET	1= ei lain- kaan	2= tyydyt- tävästi	3= vaihte- levasti	4= lähes aina	5= kiitet- tävästi
8. Tenavanetin avulla on helppo seurata tulevia ja menneitä tapahtumia. (ka = 4,2)	0	1	5	19	15
9. Tenavanetin kasvunkansio on hyvä tapa taltioida lapsen päiväkotimuistot. (ka = 4,1)	0	2	9	13	16

Päiväkotien henkilökunnan arvio Tenavanetistä tulevien ja menneiden tapahtumien seuraamispaikkana on lähes kiitettävää (moodi = 4). Väittämä sai myös 15 kiitettäviä vastauksia.

Henkilökunnan antama arvosana Tenavanetille päiväkotimuistojen taltiointipaikkana on kiitettävä. 13 työntekijää antoi arvosanan 4. Kukaan ei pidä Tenavanettiä täysin huonona dokumentointikeinona, mutta myös arvosanoja 3 ja 2 annettiin yhteensä 11 kappaletta.

Väittämä koskien Tenavanettiä menneiden ja tulevien tapahtumien seuraamispaikkana jakoi hieman vanhempien ja päiväkodin henkilökunnan mielipiteitä. Vanhempien arvosanojen moodi oli kiitettävä eli 5 ja henkilökunnan arvosanojen moodi oli 4 eli lähes aina. Vanhemmat arvioivat siis Tenavanetin paremmin arvosanoin menneiden ja tulevien tapahtumien seuraamispaikkana kuin henkilökunta. Sekä vanhemmat että päivähoiton henkilökunta pitivät Tenavanettiä kiitettävän arvoisena paikkana taltioida lasten päiväkotimuistot (moodi 5).

Väittämiä vastausten keskiarvoja tarkasteltaessa vanhemmat antoivat Tenavanetille dokumentoinnin osalta paremman arvion kuin henkilökunta. Vanhempien antamien vastausten keskiarvot olivat molempien kysymysten osalta paremmat kuin henkilökunnan antamien vastausten keskiarvot.

4.6 Tenavanetin käytön kehittämisehdotuksia

Keräsin tutkimuksessani vanhemmilta ja päivähoidon henkilökunnalta tietoa Tenavanetin käytöstä ja käytön kehittämisestä avoimin kysymyksin. Luokittelin vastaukset kolmeen osioon: vanhempien -ja henkilökunnan käyttökokemuksiin ja kehitysehdotuksiin sekä palautteeseen Pro Consonalle. Kokosin loppuun taulukon kehitysehdotuksista. Taulukossa on tiivistettynä luvun sisältö ja on täten oivallinen työkalu saada selville esiin tulleet kehitysehdotukset vanhemmilta työntekijöille ja toisinpäin.

4.6.1 Vanhempien käyttökokemuksia ja kehitysehdotuksia henkilökunnan Tenavanetin käytön suhteen

Sain vanhemmilta yhteensä 40 vastausta kyselytutkimuksessani. Vanhemmat olivat vastanneet avoimmin kysymyksiin hyvin vaihtelevasti. Vanhempien avointen kysymysten vastauksista kävi kuitenkin ilmi yleinen tyytyväisyys Tenavanetin käytön suhteen, paria poikkeusta lukuun ottamatta.

Vanhemmat pitävät erityisesti Tenavanetin informatiivisuudesta ja siitä, että se on aina käytettävissä. Vanhemmat ovat kiireisiä, eivätkä ehdi iltaisin istumaan tietokoneella. He pitivät hyvänä ominaisuutena, että aina kun henkilökunta lisää Tenavanettiin jotain, tulee heille sähköpostitse tieto siitä.

Paljon kiitosta sai myös se, että molemmilla vanhemmilla on yhtäläinen mahdollisuus ottaa yhteyttä päiväkotiin riippumatta siitä, kuljettaako lasta kyseisellä viikolla päiväkotiin vai ei. Tämä korostui erityisesti eroperheiden osalta, mutta muutenkin on paljon vanhempia, jotka eivät työaikojensa vuoksi pääse lasta päiväkotiin kuljettamaan. Monet vanhemmat olivat tyytyväisiä myös siihen, että Tenavanetin sisällön pystyy polttamaan cd-levylle muistoksi lapselle päiväkotiajasta.

Useat vanhemmat mainitsivat, että Tenavanetin välityksellä on helppo ilmoittaa lapsen hoitoaikoja: ”*lappuset eivät huku ja voi ilmoittaa vaikka keskellä yötä kun mahdollisuus on 24/7*” – kirjoitti 34-vuotias äiti.

Vanhemmat olivat tyytyväisiä kasvunkansioon ilmeistyivistä valokuvista. He kuitenkin toivoivat lisää kuvia omasta lapsesta ryhmäkuvien lisäksi ja myös muuta materiaalia, esimerkiksi piirustuksia, oman lapsen hauskoja letkautuksia ja tarinoita.

”Sinne voisi tallentaa enemmän lasten toimintaa: tarinoita, askarteluita, leikkejä (valokuvina), haastatteluja jne. Videotkin olisivat kivoja ☺ (varmaankin henkilökunnalle työläitä..)” – äiti 36v

Toiset vanhemmat taas olivat tyytyväisiä juuri ryhmä- ja kaverikuviin, omasta lapsesta kun saa kuvia kotonakin. Äiti 28v toivoi, että voisi *”saada esim. kuukausittain lyhyet kommentit hoidon sujumisesta oman lapsen kohdalla ja onko jotain petrattavaa/kehityskaskeleita otettu jne. (ihan lyhyesti siis vaan), miten toimii ryhmässä, mitä leikkii eniten jne.”*

Vanhemmat toivoivat henkilökunnan laittavan esille Tenavanettiin viikon ruokalistan. Heidän mielestään olisi myös tarpeellista voida antaa palautetta Tenavanetin välityksellä säännöllisin väliajoin. Kolmessa vastauksessa toivottiin säännöllisempää palautteen keräämistä.

Useimpien vanhempien mielestä Tenavanetti ei ole hyvä väylä puhua hankalista asioista tai lapsen päivittäisistä kuulumisista. Vanhempien keskuudesta löytyi kuitenkin myös heitä, jotka kokevat Tenavanetin olevan hyvä väylä hankalista asioista tiedottamiseen mm. siitä syystä, että asioista voi puhua suoraan ja lapsi ei ole keskustelua kuulemassa. Pääosin Tenavanettiä pidettiin kuitenkin ennemminkin tiedon välittäjänä ja muistojen tallentamispaikkana kuin keskusteluvälineenä. Kirjoitetussa tekstissä on liikaa tulkinnanvara, mikä lisää väärinymmärryksen riskiä.

Joissakin vanhempien vastauksissa oli vertailua Wilmaan eli koululaisten vastaavaan digitaaliseen kansioon. Eräät vanhemmat näkivät ohjelmien käytössä päällekkäisyyttä, etenkin jos on lapsia sekä päivähoidon että koulun piirissä. Lisäksi vanhemmat kritisoivat sitä, että kaikki työntekijät eivät käytä Tenavanettiä. Useassa vanhempien antamassa vastauksessa luki, että olisi mukavaa jos Tenavanetin kautta tavoitaisi kaikki ryhmän työntekijät. Vanhemmat toivoivat myös henkilökunnan kuvia Tenavanettiin.

4.6.2 Henkilökunnan käyttökokemuksia ja kehitysehdotuksia vanhempien Tenavanetin käytön suhteen

Sain päivähoidon henkilökunnalta yhteensä 42 vastausta kyselytutkimuksessani. Käydesäni aineistoa läpi huomasin, että kahdesta lomakkeesta puuttui vastaukset. Henkilökunta oli vastannut avoimmin kysymyksiin pääosin ahkerasti ja monisanaisesti. Henkilökunnan avointen kysymysten vastauksista kävi ilmi, että kaikki työntekijät eivät ole innostuneet Tenavanettiä käyttämään. Lähes kaikista vastauksista kävi kuitenkin ilmi tyytyväisyys Tenavanetin suhteen, käytti sitä sitten ahkerasti tai vain silloin tällöin.

Henkilökunta käyttää Tenavanettiä erityisesti tiedonvälitykseen kaikille vanhemmille yhtäaikaaisesti. Työntekijät kokevat Tenavanetin nopeuttavan työtä, sillä kaikille vanhemmille saa saman tiedon yhtäaikaaisesti. Tämä on erityisen hyvä puoli eroperheiden kohdalla. Tällöin molemmille vanhemmille annetaan tasapuolisesti tietoa päiväkodin asioista. Tenavanetti takaa myös sen, että henkilökunta ei unohda tiedottaa esimerkiksi tapahtumista vanhempaa, jota ei päiväkodilla juuri näe.

”Tiedottaminen onnistuu nopeasti ja isolle ryhmälle kerralla. Vanhemmat pääsevät lukemaan päiväkodin Tenavanettiä silloin kun heille parhaiten sopii. Tenavanetti siirtyy eri ryhmään lapsen mukana, jatkumo.” – lastenhoitaja 46v.

Henkilökunta näki Tenavanetin myös säästötoimenpiteenä ja ekologisuuden edistäjänä. Tiedotteita ei enää tarvitse tulostaa paperille ja muutenkin ajatus ”paperittomasta maailmasta” houkutteli useita vastaajia. Paperitiedotteilla on myös tapana hukkaa, mutta Tenavanetissä tiedotteet ovat aina tallessa. Lisäksi säästöä tulee kun valokuvia ei enää kehitetä paperikuviksi entisaikojen tapaan. Tämä antaa myös mahdollisuuden tallentaa lapsen kasvunkansioon ”rajattoman” määrän valokuvia, koska raha ei tule vastaan. Valokuvien osalta myös ”leikkaa-liimaa”-työskentely on jäänyt pois, ja säästää paljon aikaa.

Hoitoaikojen ilmoittamisesta oli maininta useassa henkilökunnan vastauksessa. Useat työntekijät toivoivat vanhempien ilmoittavan hoitoajat Tenavanetin välityksellä, sillä hoitoajat on sieltä helppo kirjata ja ne pysyvät varmassa tallessa irtolappusten säilyttämisen sijaan.

Useassa henkilökunnan vastauksessa mainittiin vanhempien muistuttelusta, että myös he voivat lisätä kuvia esimerkiksi lomamatkoilta tai uudesta koiranpennusta. Näin päiväkodissa voidaan paremmin ymmärtää lapsen kertomaa kun on kuva kertomista tukemassa.

”Toivoisin, että vanhemmat itse osallistuisivat Tenavanetin käyttöön, eivätkä vain lukisi sitä.” – lastentarhanopettaja 55v.

Henkilökunta toivoi vanhemmilta kokonaisvaltaista ryhdistäytymistä Tenavanetin käytön suhteen. Useassa vastauslomakkeessa oli maininta siitä, että kaikki vanhemmat eivät seuraa Tenavanettiä säännöllisesti. Työntekijöiden vastauksista tuli ilmi harmitus, jonka he kokevat vanhempien antaessa palautetta huonosta tiedonvälityksestä, vaikka tieto on annettu Tenavanetissä. Vanhempien tulee siis ottaa vastuu tiedonsaannista ahkeran Tenavanetin käytön avulla. Hyvänä vinkkinä henkilökunnalta vanhemmille oli Tenavanetti-tunnusten jakaminen myös lapsen kummeille sekä isovanhemmille tai muille lapselle tärkeille henkilöille.

Henkilökunta ajattelee Tenavanetin olevan huono väylä puhua hankalista asioista tai lapsen päivittäisistä kuulumisista. Henkilökunta piti Tenavanettiä ennemminkin tiedonvälityksen työkaluna ja muistojen taltioimispaikkana.

Hoidan mieluummin kasvotusten Tenavanetin sijaan..

”Ongelmatilanteita, joihin toivon vanhempien mielipiteen tai tilanteen kertomisen jos on vaikea kirjoittaa ilman väärinymmärryksen pelkoa.” – lastenhoitaja 30v.

”Tenavanetti on mielestäni enemmän viestimisväline ja kasvunkansio. Lapsen kasvatusta ja hoitoa koskevat asiat keskustellaan kasvotusten.” – lastenhoitaja 60v.

Työntekijät esittivät myös kritiikkiä. Heidän suurin kritiikin aiheensa oli ajankäytön ongelmat sekä se, että kaikki vanhemmat eivät käytä Tenavanettiä. Toivottiin myös kaikkien työntekijöiden aktivoituvan Tenavanetin käytössä, jotta se ei työllistä toisia liikaa.

Yleinen käsitys Tenavanetin käytöstä työntekijöiden osalta tuntui olevan tämä: *”Ihan hyvä juttu ja helpottaa tiedottamista ym., mutta ei voi eikä saa korvata kasvokkain käytyjä keskusteluja vanhempien kanssa.” – lastenhoitaja 35v.*

4.6.3 Kehitysehdotuksia Pro Consonalle välitettäväksi

Sekä henkilökunnan että vanhempien antamissa palautteissa tuli ilmi Tenavanetin tylsä ulkoasu. Ulkoasua toivottiin houkuttelevammaksi ja että sitä voisi muokata enemmän käyttäjän näköiseksi. Tällä hetkellä ainoa muokattavissa oleva asia on lapsen profiilikuva.

”Visuaalisuutta ja käytettävyyttä voisi reippaasti parantaa, sillä tavalla se houkuttelisi ehkä lisää käyttäjiäkin.” – äiti 28v.

Erityisesti vanhemmilta tuli useita hyviä käyttöehdotuksia. Usea vanhempi toivoi ruokalista esille Tenavanettiin. Lisäksi toivottiin päiväkodin omaa infosivua, jossa olisi henkilökunnan nimet ja kuvat sekä päiväkodin puhelinnumerot. Vanhemmat kokivat tarpeelliseksi myös ”vapaan sanan”-sivun, johon kaikki voisivat kirjoittaa ajatuksiaan tai esimerkiksi myydä tarpeettomaksi jääneen polkupyörän.

Vanhemmat kokivat ongelmia myös kirjautumisten suhteen. Muutama vanhempi kirjoitti kirjautumisen olevan toisinaan hankalaa, kun ohjelma tökkii. Isä 44v sanoi seuraavaa: *”Hankala käyttää kun käyttäjätunnusta ja salasanaa ei voi tallettaa. Aina ei viitsi kirjautua sisään kun täytyy kirjoittaa käyttäjätunnus kännykällä. Esim. Wilman salasanat voi tallettaa ja siellä tulee käytyä useammin.”* Isä 32v puolestaan toivoi että, *”käyttäjänimi pitäisi voida vaihtaa esim. sähköpostiosoitteeseen”*.

Visuaalisuuden ja kirjautumisongelmien lisäksi sekä vanhempien, että henkilökunnan kyselyissä korostuivat myös ohjelman käyttämisen hitaus ja se, että vanhemmille tulisi olla jonkinlainen käyttötuki ongelmatilanteissa. Henkilökunnalla ei välttämättä aina ole tietoa ja taitoa auttaa vanhempia heidän ongelmissaan ja henkilökunnalla ei ole tietoa kuinka Tenavanetti vanhemmille heidän tunnuksillaan näyttäytyy.

TAULUKKO 7. Vinkkejä tutkimustulosten hyödyntämiseen käytännössä

VINKKEJÄ TUTKIMUSTULOSTEN HYÖDYNTÄMISEEN KÄYTÄNNÖSSÄ	
Vanhemmat	<ul style="list-style-type: none"> • aktivoitukaa Tenavanetin käytössä: lisää valokuvia, antakaa palautetta ja vinkkejä toiminnan suhteen (osallisuus) • ottakaa vastuu tiedon saamisesta: henkilökunta laittaa tiedon Tenavettiin, teidän vastuullanne on ottaa tieto vastaan • jakakaa Tenavettitunnuksenne isovanhemmille, kummeille tai muille tärkeille perheenjäsenille/sukulaisille, jotta myös he voivat seurata lapsen päiväkotikuulumisia • ottakaa lapsenne kasvunkansio talteen hoidon loputtua – Tenavanetistä jää mukava muisto lapselle itselle
Henkilökunta	<ul style="list-style-type: none"> • olkaa vanhempien tavoitettavissa - vanhemmat haluavat tavoittaa kaikki työntekijät Tenavanetin kautta + valokuvat profiileihin • kirjatkaa toisinaan ylös lapsen oppimia taitoja/asioita esim. valokuvien yhteyteen • ottakaa vastaan vanhempien toiveita Reissuvihon välityksellä – palautetta ja toiveita voi myös pyytää • laittakaa viikoittain ruokalista näkyville Tenavettiin • dokumentoikaa valokuvien lisäksi myös lapsen kertomia satuja sekä hauskoja sanoja, taideteoksia ja ääntä/liikkuvaa kuvaa • ottakaa kuvia mahdollisimman monipuolisesti (arkitoiminnot, leikit, kaverit, retket, ulkoilu jne.)
Pro Consona	<ul style="list-style-type: none"> • päiväkodin oma infosivu, jossa olisi henkilökunnan nimet ja kuvat sekä päiväkodin puhelinnumerot • ”vapaa sanan”-sivu ajatusten vaihtamiseen • Tenavanetin ulkonäkö houkuttelevammaksi • ilmoitus henkilökunnan sähköpostiin kun vanhemmat lisäävät Kasvunkansioon valokuvia • kirjautumisen helpottaminen, salasanojen tallennus • vanhemmille oma käyttötuki tai vanhempien näkymä henkilökunnan nähtäville

5 JOHTOPÄÄTÖKSET

Päiväkodin tärkeimpänä tehtävänä on pitää lapsesta huolta sinä aikana kun vanhemmat eivät ole kykeneväisiä itse lapsestaan huolehtimaan. Päiväkoti on hoidossa olevien lasten toinen koti, jossa hoitajina toimii vanhempien sijaan lasten hoitoon ja huolenpitoon koulutettu henkilökunta. Jotta lapsen kasvu ja kehitys olisi taattu kaikin keinoin, tulee hoitajien sitoutua toimimaan yhteistyössä lapsen parhaaksi. Vanhemmat ovat lapsensa asiantuntijoita ja päiväkodin henkilökunnalla on ammatillista osaamista kasvatukseen liittyen. Kun kaikki tämä tieto ja osaaminen yhdistetään, vanhemmat otetaan mukaan päiväkodin toiminnan suunnitteluun ja heidän mielipiteitään kuullaan, voidaan puhua kasvatuskumppanuudesta. Oriveden päiväkodeissa on otettu käyttöön Tenavanetti kasvatuskumppanuutta tukemaan.

Kasvatuskumppanuuteen liittyy oleellisena osana vanhempien osallisuus päiväkodin toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Osallisuudella tarkoitetaan oikeutta saada tietoa itseä koskevista suunnitelmista ja päätöksistä. Osallisuuteen kuuluu myös mahdollisuus ilmaista oma mielipide ja vaikutusmahdollisuus omiin asioihin. Päiväkodeissa vanhempien osallisuus toteutuu, kun hoitohenkilökunta pitää vanhemmat tietoisina päiväkodin asioista sekä tarjoaa heille mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa.

Oriveden päiväkodeissa tiedottamista ja vanhempien osallisuutta on lisätty Tenavanetin avulla. Tekemässäni tutkimuksessa kävi ilmi, että vanhemmat ja henkilökunta olivat yhtä mieltä siitä, että Tenavanetin avulla vanhemmat ovat paremmin selvillä päiväkodin asioista sekä toiminnan että tiedotettavien asioiden suhteen. Tenavanetin avulla vanhemmat voivat myös välittää viestejä hoitohenkilökunnalle haluamaan ajankohtana esimerkiksi hoitoon liittyvistä erityistoiveista tai antaa palautetta. Osallisuuden tärkeys liittyy vanhempien kasvatusvastuuseen ja on täten tärkeä kasvatuskumppanuuden osa-alue.

Tärkeänä osallisuuden edistämisen työvälineenä on dokumentointi. Lasten ollessa päiväkodissa suuren osan hereillä olo ajasta eivät vanhemmat voi tietää, mitä lapsi on tehnyt ja kokenut, ellei heille siitä kerrota. On kuitenkin selvää, että päiväkodin hoitajat eivät voi kaikkien lasten toimintoja päivittäin tapahtumatarkasti informoida, joten dokumentointi esimerkiksi valokuvoin on hyvin tärkeää. Tenavanetti on loistava dokumentoinnin väline,

sillä hoitohenkilökunta pystyy laittamaan sinne esimerkiksi valokuvia, joiden avulla lapsen on helpompi kertoa vanhemmille mm. retken ja leikkien tapahtumista. Valokuvien avulla vanhempi pystyy tekemään valokuvamatkan lapsen hoitopäiviin ja täten ymmärtämään paremmin lapsen kertomaa.

Tutkimuskysymykseni liittyivät Tenavanettiin kasvatuskumppanuuden edistäjänä. Tenavanetin käyttöä kasvatuskumppanuuden välineenä pohtiessani otin esille myös vanhempien osallistamisen sekä dokumentoinnin mahdollisuuden Tenavanetin avulla. Tutkimuskysymyksiäni olivat: miten Tenavanetin käyttö edistää kasvatuskumppanuutta, millaisia kokemuksia vanhemmilla ja henkilökunnalla on Tenavanetin käytöstä ja miten Tenavanetin käyttöä voisi kehittää?

Tutkimuksessani nousi esiin Tenavanetin hyödyllisyys kasvatuskumppanuuden edistäjänä. Tenavanetin nähtiin auttavan erityisesti tiedonvälityksessä puolin ja toisin sekä lisäävän vanhempien tietoisuutta päiväkodin toiminnasta. Tenavanetin nähtiin myös mahdollistavan molempien vanhempien tasavertainen osallistuminen päiväkodin asioiden hoitamiseen ja olevan matalankynnyksenpaikka palautteen antamiseen. Henkilökunta toivoi saavansa palautetta esimerkiksi Tenavanetin välityksellä nykyistä enemmän, jotta voisi ottaa paremmin vanhempien toiveet huomioon toimintaa suunniteltaessa.

Vanhemmat ja henkilökunta olivat pääosin yhtä mieltä siitä, että Tenavanetti on monin tavoin kasvatuskumppanuutta tukeva työkalu ja että Tenavanetin käyttö ei saa vähentää kasvokkain käytävää keskustelua. Kasvatuskumppanuusajattelun ytimessä on vanhempien ja henkilökunnan toimiminen yhdessä lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukena. Kyselytutkimukseni mukaan voidaan siis ajatella Tenavanetin tukevan vanhempien ja päiväkodin yhteisiä kasvatustavoitteita, mutta Tenavanetin ei saa antaa syrjäyttää keskusteluja kasvokkain, ja olla ainoa tiedonlähde lapsen asioiden hoitoon liittyen.

Tenavanetin käyttökokemukset olivat pääosin positiivisia sekä henkilökunnan että vanhempien osalta. Tenavanettiä pidettiin erityisesti hyvänä keskustelukanavana sekä lasten toiminnan dokumentoinnin työkaluna. Tutkimukseni mukaan Tenavanetti tarjoaa vanhemmille mahdollisuuden ottaa osaa keskusteluihin ja osallistua toiminnan suunnitteluun. Huomion arvoista oli kuitenkin se, että työntekijät näkivät vanhempien osallistamisen mahdollisuudet Tenavanetin välityksellä parempana kuin vanhemmat itse.

Positiivisten käyttökokemusten lisäksi kehitettävääkin löytyi. Vanhemmat toivoivat henkilökunnan ottavan Tenavanetin käyttöön monipuolisemmin (mm. sadut, taideteokset ja liikkuva kuva) sekä laittavan enemmän valokuvia päivän eri toiminnoista. Lisäksi vanhemmat tahtoisivat kaikkien työntekijöiden käyttävän Tenavanettiä monipuolisemman sisällön lisäämiseksi. Henkilökunta puolestaan toivoisi vanhempien seuraavan Tenavanettiä ahkerammin ja ottavan vastuun tiedonkulusta. Lisäksi vanhemmat voisivat myös itse laittaa Tenavanettiin materiaalia päiväkodissa tarkasteltavaksi. Suurin osa Tenavanetin kehitysehdotuksista oli sellaisia, joihin päiväkotien henkilökunta ei pysty vaikuttamaan. Välitän kehitysehdotukset Pro Consonalle, jotta he voivat toteuttaa mielestään kehityskelpoiset ideat.

6 OPINNÄYTETYÖN LUOTETTAVUUS JA EETTISYYS

Opinnäytetyöni kyselytutkimus on luonteeltaan sekä laadullinen että määrällinen tutkimus. Kyselytutkimukseni sisälsi sekä avoimia kysymyksiä että numeraalisesti arvioitavia väittämiä. Tutkimuksen tavoitteena oli hankkia todenmukaista ja virheetöntä tietoa tutkimuksen tarkoitukseen sopivista asioista. Kyselytutkimuksessa tuloksia ei oteta tarkasteluun yksittäisen vastaajan osalta, mutta silti on tärkeää, että vastausten perusteella vastaajaa pystytään kuvailemaan tutkimuksen kannalta olennaisilla ominaisuuksilla. (Taanila 2014.)

Tekemäni kyselytutkimuksen pätevyyttä eli validiteettia voidaan mitata pohtimalla, onnistuttiinko tutkimuksessa mittaamaan sitä, mitä alun perin tavoiteltiin. Tutkimukseni tarkoituksena oli selvittää, tukeeko Tenavanetin käyttö kasvatuskumppanuutta Oriveden päiväkodeissa. Lisäksi tarkoituksena oli koota käyttökokemuksia osallisuuteen ja dokumentointiin liittyen. Validiteetin edellytyksenä on, että mitattavat käsitteet ja ulottuvuudet tunnustetaan oikealla tavalla ja että kullekin ulottuvuudelle löydetään oikeanlaiset mittarit. (Taanila 2014.)

Pätevyyden lisäksi on hyvä arvioida kyselytutkimuksen luotettavuutta, tarkkuutta ja pysyvyyttä. Näitä tekijöitä kutsutaan reliabiliteeteiksi. Tutkimusta arvioitaessa reliabiliteettia heikentäviä tekijöitä voivat olla mm. kysymysten väärinymmärtäminen, vastaajan motivaatio, vastaustilanne ja vastausten virheellinen kirjaaminen. (Taanila 2014.) Kyselytutkimukseni laadullisia osia (avoimet vastaukset) arvioitaessa ei voida käyttää tarkkoja mittareita. Analysoinnissa luotettavuutta voidaan mitata sen avulla, kuinka olen pystynyt tutkijana poimimaan avoimista kysymyksistä olennaiset asiat ja onnistunut kuvailemaan niitä sellaisina kuin ne on tarkoitettu.

Käydessäni läpi saamiani vastauslomakkeita, kiinnitin huomiota vastausten muuttumattomuuteen. Kirjasin opinnäytetyöhöni suurin lainauksin tärkeiksi luokittelemiani avoimia vastauksia, jotta vastaajien ääni tulisi kuuluville sellaisena kuin se on tarkoitettu. Lisäksi laskin huolellisesti numeraalisesti arvioitujen väittämien vastaukset ja kokosin niistä taulukot, joiden avulla tutkimustuloksia oli helppo tutkia.

Kyselytutkimukseni oli helppolukuinen, joten uskon väärinymmärryksen mahdollisuuden olleen melko pieni. Myöskin vastausten kirjaamisen virheellisyys on vähäinen, sillä kirjoitin tutkimuksen yhteyteen saatekirjeen, jossa ohjeistin vastaamisen yksityiskohtaisesti. Vastaajan motivaatioon ja vastaustilanteeseen en ole juuri pystynyt vaikuttamaan, mutta pyrin tekemään vastauslomakkeen mahdollisimman selkeäksi ja pitämään sen lyhyenä, jotta kaikki halukkaat jaksavat siihen ajatuksella vastata. Vastaustilanteen jokainen vastaaja on itse valinnut, joten siihen en ole voinut vaikuttaa millään tavalla.

Pyrim toteuttamaan opinnäytetyöhöni sisältyvän kyselytutkimuksen mahdollisimman luotettavalla tavalla myös tutkimukseen vastanneiden työntekijöiden että vanhempien yksilöllisyyden takaamiseksi. Takasin kyselyyn vastanneiden henkilöiden yksilöllisyyden salassa pysymisen mahdollistamalla kyselyyn vastaamisen nimettömänä sekä ilman päivähoitoyksikön nimeä. Lisäksi laitoin kaikkien kyselyjen oheen kirjekuoren, jossa kyselyn pystyi palauttamaan. Kyselyyn vastaaminen oli vapaaehtoista. Alkaessani käymään vastauksia läpi, sekoitin kaikki saamani vastauskuoret keskenään, jotta en tiedä mistä yksiköistä vastaukset ovat tulleet.

Kyselytutkimukseni kokonaisvastausprosentti oli 67 %. Tämä tarkoittaa, että kyselyyn jätti vastaamatta 33 % kyselylomakkeen saajista. Koska kyselyyn vastaamatta jättäneiden osuus on noin kolmannes, ei tutkimustuloksia voida pitää täysin yleistettävänä, sillä ei voida varmuudella tietää, mitä vastaamatta jättäneet ovat asioista mieltä. Muilta osin saamiani tuloksia voidaan mielestäni pitää luotettavina. Luotettavuutta lisää kyselytutkimukseni testaaminen ennakkoon, teoriaosuuksien lähdeviitteiden perusteellinen käyttö sekä lähdemateriaalien tuoreus.

Tutkimukseni validiteetti on hyvä, sillä tutkimukseni vastaa asettamiini tutkimuskysymyksiin. Opinnäytetyöni alussa avaan tutkimukseni kannalta olennaiset käsitteet. Lisäksi kuvailen tutkimusprosessini ja tutkimustulokseni huolellisesti. Lopuksi olen pohtinut saamaani tietoa tutkimuskysymyksiin vastaten. Koin kyselytutkimukseni onnistuneen hyvin, ja sen pohjalta oli helppo tutkia kasvatuskumppanuuteen, vanhempien osallisuuteen ja dokumentointiin liittyviä asioita. Lisäksi avoimista kysymyksistä tuli ilmi paljon hyviä kehittämisehdotuksia sekä henkilökunnan että vanhempien osalta toinen toiselleen että Pro Consonalle välitettäväksi.

7 LOPPUSANAT

Tenavanetti on minulle ennalta tuttu työkalu, joten se tuntui luontevalta valinnalta päätötyöni aiheeksi. Tenavanetti on kuitenkin melko uusi kasvatuskumppanuuden työväline Oriveden päivähoidossa. Tästä syystä koin tarpeelliseksi tutkia tähänastisia käyttökokemuksia ja kehittää Tenavanetin käyttöä Oriveden päiväkodeissa. Tutkimusmenetelmäksi valitsin kyselytutkimuksen, sillä se tuntui mieluisalta tiedonkeräämiskeinolta sekä parhaalta vaihtoehdolta suuren vastausmäärän suhteen. Tutkimusprosessini sujui suunnitelman mukaan, eikä opinnäytetyön kirjoittamisessakaan ollut suurempia ongelmia ajankäytön ja opinnäytetyön muodollisuuksien haasteita lukuun ottamatta.

Olen itse kokenut Tenavanetin käytön helpottavan päiväkodissa tehtävää dokumentointityötä sekä lisäävän yhteistyötä vanhempien kanssa, kun päivittäin käytävien keskustelujen lisäksi voidaan jakaa tietoa myös Tenavanetin välityksellä. Erityisesti koen sen olevan hyvä väylä lapsen ja vanhemman välillä päiväkodin tapahtumien seuraamiseen ja päiväkotikavereista puhuttaessa. Tenavanetti antaa kuvan lapsen kertomuksille, jolloin vanhemman on helpompi ymmärtää lapsen kertomaa. Sanotaanhan, että kuva kertoo enemmän kuin tuhat sanaa. Lopulta Tenavanetti jää lapselle elinikäiseksi aarteeksi kun sen polttaa päivähoidon päätyttyä cd-levylle.

Tekemäni tutkimus osoitti myös muiden työntekijöiden sekä vanhempien olevan kanssani samaa mieltä Tenavanetin käytön tarpeellisuudesta, muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta. Tutkimukseni tulos oli hieman yllättävä, sillä arvelin tutkimusta aloittaessani, että työntekijöiden ja vanhempien mielipide Tenavanetistä ei olisi näin yhtenevä. Yllätyksenä tuli myös se, että sain takaisin yhteensä jopa 82 vastauslomaketta. Vanhemmista kyselyyni vastasi noin 70 % ja henkilökunnasta noin 81 %.

Vaikka olin tyytyväinen sekä henkilökunnan että vanhempien vastausprosentteihin, jäin pohtimaan, miksi kaikki eivät kyselyyni vastanneet? Mietityttämään jäi myös, ovatko vastaamatta jättäneet Tenavanetin puolestapuhujia vai niitä, jotka eivät ole sitä käyttöön ottaneet. Pohtiessani syitä vastaamatta jättämiseen mieleeni tuli useitakin mahdollisia vaihtoehtoja kiireestä kiinnostamattomuuteen. Vastaamatta jättämisen syitä kiinnostavampaa oli mielestäni kuitenkin pohtia syitä sille, miksi kaikki eivät ole Tenavanetin käyttämisestä innostuneet.

Nykyään teknologia uudistuu kovaa vauhtia ja kaikki mahdollinen pyritään muuttamaan digitaaliseen muotoon. Tenavanetti on tästä loistava esimerkki: paperisten kasvunkansioiden sijaan nykyään myös lasten työt ja valokuvat taltioidaan digitaalisesti. Teknologian kova kehitys varmasti hirvittää etenkin vanhempia työntekijöitä, jotka eivät ole niin taitavia tietokoneen käyttäjiä. Tällöin myös Tenavanetti tulee helposti leimatuksi huonoksi työkaluksi yleisen muutosvastaisuuden varjolla. Vanhempien osalta yhtenä mahdollisena syynä voisi ajatella olevan se, että työntekijät eivät tee Tenavanetistä houkuttelevaa. Mikäli työntekijät käyttävät Tenavanettiä laiskanlaisesti, on selvää, että se ei innosta vanhempia Tenavanetin tapahtumia seuraamaan, saati sinne itse materiaalia laittamaan.

Miten sitten Tenavanetistä onnistuttaisiin saamaan sellainen työkalu, jonka suurin osa työntekijöistä omaksuisi luonnollisena osana työntekoa ja löytäisi sen käytölle säännöllisesti aikaa? Mielestäni kyse on lähinnä asenteesta ja siitä, minkälaisille asioille tahdotaan aikaa antaa. Toivon etenkin henkilökunnan pohtivan tämän tutkimuksen jälkeen Tenavanetin käytön merkitystä kasvatuskumppanuuden tukijana. Tutkimustulokset puhuvat Tenavanetin käytön tarpeellisuuden puolesta ja lähes kaikki vastanneet vanhemmat pitivät sitä hyvänä kasvatuskumppanuuden välineenä. Eikö tällöin olisi tarpeen ottaa Tenavanetti nykyistä ahkerampaan käyttöön jokaisessa päiväkodissa kaikkien työntekijöiden osalta? Uskon, että mikäli näin kävisi, myös vanhemmat aktivoituisivat Tenavanetin käyttäjinä monipuolisemman materiaalin innostamina.

Ihanne olisi, että tutkimukseni innostaisi kaikkia työntekijöitä ja vanhempia Tenavanetin ahkeraan käyttöön. Näin tuskin kuitenkaan tulee käymään, mutta mielestäni olisi aiheellista pohtia, minkälaisin keinoin voitaisiin edesauttaa niiden työntekijöiden ja vanhempien innostumista, jotka eivät vielä ole Tenavanettiä omakseen löytäneet. Yhtenä hyvänä keinona voisi työntekijöiden osalta olla riittävä koulutus Tenavanetin käytön suhteen. Oriveden kaupungille tulee joka vuosi uusia työntekijöitä. Joka syksy voisi siis pitää koulutuksen Tenavanetin käytöstä, sillä arjen kiireiden keskellä uusien käyttäjien kouluttaminen helposti siirtyy kiireellisempien asioiden tieltä. Olisi siis tarpeen varata koulutukselle aikaa, ja opettaa useampia uusia käyttäjiä yhtäaikaisesti. Mikäli koulutus olisi iltapäiväaikaan, voisivat myös vanhemmat osallistua koulutukseen mielenkiintonsa mukaan. Mielestäni kaikkein tärkeintä olisi kuitenkin se, että jokaisessa tiimissä löytyisi innostusta käyttää Tenavanettiä säännöllisesti. Mikäli kaikki tiimin jäsenet eivät ole halukkaita sitä

käyttämään, voisi Tenavanetin määrittää jonkun vastuualueeksi. Myös muiden olisi kuitenkin tärkeää osata Tenavanetin peruskäyttö vastuuhenkilön sairastumisten ja lomien vuoksi, jotta niidenkään aikana Tenavanetin käytössä ei tulisi käyttökatkoa.

Tarkoituksenani on jakaa opinnäytetyöni luettavaksi kaikkiin päiväkoteihin Orivedellä. Kaikkien työntekijöiden olisi tarpeellista lukea erityisesti osio, johon on koottu vinkkejä tutkimustulosten hyödyntämiseen käytännössä. Sen avulla kaikkien työntekijöiden on helppo poimia käyttöön vanhempien vastauksista esiin tulleita toiveita. Henkilökunnan lisäksi tulen antamaan opinnäytetyöni myös vanhempien luettavaksi. Laitan vanhemmille opinnäytetyöni linkin Tenavanettiin kun se on julkaistu Theseus-opinnäytekirjastossa. Tämän lisäksi tulen tulostamaan taulukon numero 7 ainakin oman päiväkotini ilmoitustaululle kaikkien vanhempien luettavaksi. Näin voivat tehdä myös muut päiväkodit niin halutessaan. Tulen välittämään omat terveisensä kehitysideoineen myös Pro Consonalle eli Tenavanetin kehittäjälle, sillä myös heihin kohdistui muutamia kehitystoiveita. Toivottavasti he ottavat toiveet vakavissaan huomioon.

Mikäli joku jatkossa tekisi opinnäytetyön Tenavanettiin liittyen, voisi hän esimerkiksi perehtyä Kasvunkansio-osion tarjoamiin mahdollisuuksiin. Kasvunkansion käyttö Orivedellä on tällä hetkellä hyvin vaihtelevaa. Toisissa päiväkodeissa sen käyttö on monipuolista ja säännöllistä, joissain taloissa ollaan vasta alussa. Toinen mahdollinen aiheidea voisi liittyä erityisesti joko vanhempien tai lasten osallistamiseen Tenavanetin välityksellä.

Kirjoittaessani opinnäytetyötäni löysin lukuisia mielenkiintoisia kirjoja ja internetlähteitä. Lukiessani kirjaa Kasvatuskumppanuus kannattelee lasta (Kaskela & Kekkonen 2011, 48.) vastaani tuli Marja Kaskelan kirjoittama runo Vanhemman äänellä. Runo on mielestäni sopiva päättämään tämän kasvatuskumppanuutta käsittelevän opinnäytetyöni haikeutta ja kiitollisuutta uhkuen. Runo löytyy kokonaisuudessaan seuraavalta sivulta.

Vanhemman äänellä

*En anna vain lastani
annan kaikkeni
luovun ja luovutan
itseltäni pois
huolehdittavaksi*

*Päiväkodin portilla
kun käsi jaksaa vilkuttaa
lähettää suukkoja loputtomiin
vielä ensimmäisissä liikennevaloissa
vielä työni äärellä
viipyy mielessäin
katseen pyyntö
Älä unohda, tule pian*

*Lähetän terveiseni
olen jo matkalla
luotasi luoksesi
Kiireisissä kohdissa
sydän liikahtaa sinne päin
ei niin tärkeää, täyttä täällä
ettei mieleeni mahtuisi*

*Päiväkodin portilla
kun tunnit ovat vilkutusten välissä
löydän kiikkujani
likaisen janoisen iloisen
Ihmeeni*

*Sydän liikahtaa Teihin päin
olen kiitollinen hyvästä hoidosta*

Marja Kaskela

LÄHTEET

CGI Group Inc. 2013. Pro Consona Päivähoito.

http://www.cgi.fi/sites/default/files/files_fi/Brochures_publications/pro_consona_tenavanetti.pdf

Hujala, E. & Turja, L. 2011. Varhaiskasvatuksen käsikirja. PS-kustannus. Bookwell Oy.

Karling, M., Ojanen, T., Sivén, T., Vihunen, R. & Vilén, M. 2008. Lapsen aika. WSOY Oppimateriaalit Oy.

Kaskela, M. & Kekkonen, M. 2006. Kasvatuskumppanuus kannattelee lasta. Opas varhaiskasvatuksen kehittämiseen. Gummerus Kirjapaino Oy.

Kaskela, M. & Kekkonen, M. 2011. Kasvatuskumppanuus kannattelee lasta. Opas varhaiskasvatuksen kehittämiseen. Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos.

Kasvunportti. 2015. Kasvatuskumppanuus. Kirjoittanut Kim Polamo. Luettu 11.9.2015. <http://www.kasvunportti.com/index.php/paivaehoidon-ja-kodin-yhteistyoe/5-artikkeli/519-kasvatuskumppanuus>

Kekkonen, M. 2012. Kasvatuskumppanuus puheena. Varhaiskasvattajat, vanhemmat ja lapset päivähoiton diskursiivisilla näyttämöillä. Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos. Juvenes Print – Tampereen Yliopistopaino Oy. Luettu 11.9.2015.

<http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/80013/7ca705d5-e5be-415f-b70b-4b862c8e707f.pdf?sequence=1>

Kiiskinen, J & Korpi, K. 2011. Vanhempien osallisuus Lastentalon päiväkodissa. Keski-Pohjanmaan Ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. Luettu 25.10.2015. http://theseus32-kk.lib.helsinki.fi/bitstream/handle/10024/32901/kiiskinen_johanna_korpi_kaisa.pdf?sequence=1

Koivunen, P-L. & Lehtinen, T. 2015. Kasvu kiikarissa. Havainnoinnin käsikirja varhaiskasvattajille. PS-kustannus. Bookwell Oy.

KvantiMOTV. 2003. Keskiluvut. Menetelmäopetuksen tietovaranto. Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Luettu 25.10.2015. <http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/keskiluvut/keskiluvut.html#moodi>

Kyrönlampi-Kylmänen, T. 2010. Lapsen hyvä arki. Kustannus-Osakeyhtiö Kotimaa. Kirjapaja.

Laki lasten päivähoidosta 19.1.1973/36. 1:2a.§

Lehtonen, I., Luosujärvi, J. & Puttonen, S. 2013. Vanhempien kokemuksia osallisuudesta Oululaisessa päiväkodissa. Opinnäytetyö. Oulun seudun ammattikorkeakoulu. http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/61612/lehtonen_luosujarvi_puttonen.pdf?sequence=1

Leinonen, J. 2013. Toteutuuko lapsen osallisuus varhaiskasvatuksessa? Tampereen yliopisto. Poster. Luettu 25.10.2015. https://seutuvarha.files.wordpress.com/2013/12/posteri_jonnaleinonen.pdf

Mäkelä, M. 2015. Lasten toiminnan dokumentointi varhaiskasvatuksessa. VKK-Metro. Luettu 25.10.2015. http://www.socca.fi/files/210/Lasten_toiminnan_dokumentointi_varhaiskasvatuksessa_makela.pdf

Oriveden kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma. 2006. Oriveden kaupunki. Luettu 11.9.2015. <http://www.orivesi.fi/files/Muut/VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA.pdf>

Pukari, P. 2006. Vanhemmat osallisina – käsitteistöä ja menetelmän kehittelyä. Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus. Luettu 25.10.2015. <http://www.sosiaalikoolega.fi/poske/julkaisut/tyopaperit-ja-muut-julkaisut/Vanhemmatosallisina.pdf>

Puusniekka, A. & Saaranen-Kauppinen, A. 2006. KvaliMOTV–menetelmäopetuksen tietovaranto. Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Luettu 25.10.2015. <http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/>

Rintakorpi, K. 2010. Lasten toiminnan dokumentointi varhaiskasvatuksessa. Pro Gradututkielma. Helsingin yliopisto. <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/24870>

Taanila, A. 2014. Kyselytutkimuksen luotettavuus. Akin menetelmäblogi. <https://tilastoapu.wordpress.com/2012/03/13/kyselytutkimuksen-luotettavuus/>

Tenavanetti. 2015. Lapsen kasvunkansio. Sisään kirjautuneelle avautuva näkymä. Luettu 18.10.2015. <https://lapsen.kasvunkansio.fi/tenavanetti/welcome.php>

Terveyden -ja hyvinvoinnin laitos. 2014. Kasvatuskumppanuus. Luettu 11.9.2015. https://www.thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/tyon_tueksi/varhainen-avoin-yhteistoiminta/kasvatuskumppanuus

Terveyden -ja hyvinvoinnin laitos. 2015. Lapsen osallisuus. Luettu 25.10.2015. <https://www.thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/lasten-osallisuus>

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. 2005. Oppaita 56. Helsinki: Stakes.

Virtuaali ammattikorkeakoulu 2015. Ylemmän AMK- tutkinnon metodifoorumi. Kyse-lyyn perustuvan tutkimuksen suorittaminen. Luettu 24.10.2015. <http://www2.amk.fi/digma.fi/www.amk.fi/opintojak-sot/0709019/1193463890749/1193464131489/1194289345955/1194290010211.html>

Venninen, T. & Leinonen, J. 2013. Developing children´s participation though research and reflective practices. Department of Teacher Education University of Helsinki. Lu-ettu 25.10.2015. <http://www.newnonmun.com/article=41383>

LIITTEET

Liite 1. Henkilökunnan kyselypohja

Moikka!

Nimeni on Annika Väinä ja opiskelen TAMK:ssa Sosionomiksi (AMK) viimeistä vuotta. Teen opinnäytetyöni aiheesta TENAVANETTI KASVATUSKUMPPANUUDEN EDISTÄJÄNÄ ORIVEDEN PÄIVÄKODEISSA. Tarkoitukseni on tutkia Tenavanetin mahdollisuuksia tiedonvälittäjänä, osallisuuden edistäjänä ja dokumentoinnin välineenä sekä henkilökunnan että vanhempien näkökulmasta.

Tutkimustulosten saamiseksi tarvitsen sinun apuasi. Käsittelen vastaukset luottamuksella. Vastaajien henkilöllisyys ei tule ilmi missään tutkimukseni vaiheessa. Toivoisin sinun vastaavan kyselyyn, olet sitten Tenavanetin ahkera käyttäjä tai vasta-alkaja. Kaikki vastaukset ovat tärkeitä.

Tutkimuksen alussa on taustakysymyksiä, joihin vastataan kysymyksestä riippuen joko rastittamalla oikea vaihtoehto tai numeroin. Tutkimukseni koostuu väittämistä sekä avoimista kysymyksistä. Väittämiin tulee vastata asteikolla 1 = ei lainkaan, 2 = tyydyttävästi, 3 = vaihtelevasti, 4 = lähes aina ja 5 = kiitettävästi, ympyröimällä omaa mielipidettä vastaava numero. Avoimiin kysymyksiin voit vastata haluamallasi tavalla. Huomaathan kyselyn olevan kaksipuoleinen.

Toivoisin, että vastaat tähän kyselylomakkeeseen **pe 21.8.15 mennessä** ja palautat sen vastauskuoressa kahvihuoneessa olevaan muovitaskuun.

Kiitos vastauksestasi!

Annika Väinä

Tampereen ammattikorkeakoulu, Sosionomi AMK

Henkilökunnan taustatietoja

Ikä: _____

Ammattinimike: _____

Olen työskennellyt päivähoitossa _____ vuotta.

Olen käyttänyt Tenavanettiä n. _____ v _____ kk.

Käytän Tenavanettiä _____ päivittäin / _____ viikoittain / _____ kuukausittain /
_____ harvemmin / _____ en lainkaan

Käytän Tenavanetin seuraavia osioita:

_____ Reissuvihko (mm. vanhemmilta tulleiden viestien lukeminen ja vastaaminen)

_____ Kasvunkansio (mm. kuvien ja tarinoiden lisääminen)

_____ Ilmoitustaulu (tulevista tapahtumista ja tärkeistä asioista tiedottaminen)

_____ Viikkosuunnitelmat (viikkosuunnitelman näkyväksi kirjoittaminen)

_____ Kirjautumislokit (vanhempien Tenavanetin käytön seuraaminen)

Vastaa seuraaviin väittämiin ympyröimällä mielipidettäsi vastaava numero.

Tiedonvälitys päiväkodin ja vanhempien välillä

1. Tenavanetti on hyvä tiedonvälityksen työkalu.	1	2	3	4	5
2. Tenavanetti mahdollistaa molempien vanhempien osallistumisen lapsen asioiden hoitoon.	1	2	3	4	5
3. Tenavanetin välityksellä on helpompi puhua hankalista asioista kuin kasvokkain.	1	2	3	4	5
4. Tenavanetin käyttö vähentää kasvokkain käytäviä keskusteluja.	1	2	3	4	5

Vanhempien osallistaminen

5. Vanhemmilla on mahdollisuus vaikuttaa oman lapsen asioihin Tenavanetin välityksellä. (esim. esittää toiveita hoitoon ja kasvatukseen liittyvissä asioissa)	1	2	3	4	5
6. Tenavanetti lisää vanhempien tietoisuutta päiväkodin toiminnasta.	1	2	3	4	5
7. Vanhemmilla on mahdollisuus vaikuttaa päiväkodin toimintaan Tenavanetin välityksellä paremmin kuin ilman sitä.	1	2	3	4	5

Dokumentointi

8. Tenavanetin avulla on helppo seurata tulevia ja menneitä tapahtumia.	1	2	3	4	5
9. Tenavanetin kasvunkansio on hyvä tapa taltioida lapsen päiväkotimuistot.	1	2	3	4	5

Voit vastata seuraaviin kysymyksiin avoimesti mielipiteesi kertoen. Tarvittaessa voit jatkaa vastauksiasi paperin kääntöpuolelle.

Mihin käytät Tenavanettiä? Tai jos et käytä, voit kertoa miksi et ole ottanut sitä käyttöön.

Mitä asioita hoidat mieluummin kasvotusten Tenavanetin sijaan?

Tenavanetin parhaita puolia ovat:

Toivoisin, että Tenavanetin kautta voisi (esim. kehitysehdotuksia)

Muita ajatuksia Tenavanettiin liittyen:

Kiitos vastauksistasi!

Liite 2. Vanhempien kyselypohja

Moikka!

Nimeni on Annika Väinä ja opiskelen TAMK:ssa Sosionomiksi (AMK) viimeistä vuotta. Teen opinnäytetyöni aiheesta TENAVANETTI KASVATUSKUMPPANUUDEN EDISTÄJÄNÄ ORIVEDEN PÄIVÄKODEISSA. Tarkoitukseni on tutkia Tenavanetin mahdollisuuksia tiedonvälittäjänä, osallisuuden edistäjänä ja dokumentoinnin välineenä sekä henkilökunnan että vanhempien näkökulmasta.

Tutkimustulosten saamiseksi tarvitsen sinun apuasi. Käsittelen vastaukset luottamuksella. Vastaajien henkilöllisyys ei tule ilmi missään tutkimukseni vaiheessa. Toivoisin sinun vastaavan kyselyyn, olet sitten Tenavanetin ahkera käyttäjä tai vasta-alkaja. Kaikki vastaukset ovat tärkeitä.

Tutkimuksen alussa on taustakysymyksiä, joihin vastataan kysymyksestä riippuen joko rastittamalla oikea vaihtoehto tai numeroin. Tutkimukseni koostuu väittämistä sekä avoimista kysymyksistä. Väittämiin tulee vastata asteikolla 1 = ei lainkaan, 2 = tyydyttävästi, 3 = vaihtelevasti, 4 = lähes aina ja 5 = kiitettävästi, ympyröimällä omaa mielipidettä vastaava numero. Avoimiin kysymyksiin voit vastata haluamallasi tavalla. Huomaathan kyselyn olevan kaksipuoleinen.

Toivoisin, että vastaat tähän kyselylomakkeeseen **pe 21.8.15 mennessä** ja palautat sen vastauskuoressa päiväkotiryhmäsi henkilökunnalle.

Kiitos vastauksestasi!

Annika Väinä

Tampereen ammattikorkeakoulu, Sosionomi AMK

Vanhempien taustatietoja

Olen _____ äiti / _____ isä/ _____ muu huoltaja

Ikä: _____

Minulla on _____ lasta. Heistä _____ on Tenavanettitunnukset. Tenavanetissä olevien lasteni ikä on _____ vuotta.

Olen käyttänyt Tenavanettiä n. _____ v _____ kk.

Perheessämme myös toinen vanhempi käyttää Tenavanettiä _____ kyllä / _____ ei.

Käytän Tenavanettiä _____ päivittäin / _____ viikoittain / _____ kuukausittain /
_____ harvemmin/ _____ en lainkaan

Käytän Tenavanettiä yhdessä lapseni kanssa
_____ päivittäin / _____ viikoittain / _____ kuukausittain /
_____ harvemmin

Käytän/seuraan Tenavanetin seuraavia osioita:

- _____ Reissuvihko
- _____ Kasvunkansio
- _____ Ilmoitustaulu
- _____ Viikkosuunnitelmat

Olemme jakaneet lapsemme Tenavanettitunnukset myös esim. isovanhemmille tai kummeille, jotta hekin voivat seurata lapsen päiväkotikuulumisia Tenavanetin välityksellä
_____ kyllä / _____ ei

_____ Aion tallentaa lapseni tiedostot päivähoidon päätyttyä

_____ En aio tallentaa tiedostoja

Vastaa seuraaviin väittämiin ympyröimällä mielipidettäsi vastaava numero.

Tiedonvälitys päiväkodin ja vanhempien välillä

1. Tenavanetti on hyvä tiedonvälityksen työkalu.	1	2	3	4	5
2. Tenavanetti mahdollistaa molempien vanhempien osallistumisen lapsen asioiden hoitoon.	1	2	3	4	5
3. Tenavanetin välityksellä on helpompi puhua hankalista asioista kuin kasvokkain.	1	2	3	4	5
4. Tenavanetin käyttö vähentää kasvokkain käytäviä keskusteluja.	1	2	3	4	5

Vanhempien osallistaminen

5. Vanhemmilla on mahdollisuus vaikuttaa oman lapsen asioihin Tenavanetin välityksellä. (esim. esittää toiveita hoitoon ja kasvatukseen liittyvissä asioissa)	1	2	3	4	5
6. Tenavanetti lisää vanhempien tietoisuutta päiväkodin toiminnasta.	1	2	3	4	5
7. Vanhemmilla on mahdollisuus vaikuttaa päiväkodin toimintaan Tenavanetin välityksellä paremmin kuin ilman sitä.	1	2	3	4	5

Dokumentointi

8. Tenavanetin avulla on helppo seurata tulevia ja menneitä tapahtumia.	1	2	3	4	5
9. Tenavanetin kasvunkansio on hyvä tapa taltioida lapsen päiväkotimuistot.	1	2	3	4	5

Voit vastata seuraaviin kysymyksiin avoimesti mielipiteesi kertoen. Tarvittaessa voit jatkaa vastauksiasi paperin kääntöpuolelle.

Mihin käytät Tenavanettiä? Tai jos et käytä, voit kertoa miksi et ole ottanut sitä käyttöön.

Mitä asioita hoidat mieluummin kasvotusten Tenavanetin sijaan?

Tenavanetin parhaita puolia ovat

Toivoisin, että Tenavanetin kautta voisi (esim. kehitysehdotuksia)

Muita ajatuksia Tenavanettiin liittyen:

Kiitos vastauksistasi!

